

KÜRTSZÓ

„A HETEDIK ANGYAL IS KÜRTÖLT,
ÉS NAGY SZÓZATOK LŐNEK A MENNYBEN...”

HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁS

- Megújulás és reformáció a városfalak befejezése után
- A hit titka

AZ IGE MELLETT

- Üzenetek Dániel könyvéből

AZ IDŐK JELEI

- „Szemünk előtt formálódik...”

TALLÓZÓ

- Gondolatok „A fegyvertelen katona” című film kapcsán

KITEKINTŐ

- Bartók Béla gondolatai (1. rész)

Régóta szomorít egy olyan jelenség, amellyel lép-ten-nyomon találkozunk az ember a kereszténységben belül, és olykor sajnos a saját köreinkben is.

A Biblia igéi, a bibliai költészet a legtisztább, legmagasabb rendű érzelmeket ébresztik az emberben, és éppúgy mércét adnak a valódi szépséghez, mint a természetben a mezők liliomai, melyekre Jézus külön felhívta a figyelmet Hegyi beszédében.

Ha viszont a Biblia háttérbe szorul az egyházi életben, az istentiszteleteken – mint ahogy ma ez jellemző tendencia –, továbbá meggyengül az egyéni Biblia-olvasás és Biblia-kutatás buzgalma, akkor azoknak a tiszta érzelmeknek, és annak a szépségnek a helyét, amit Isten beszéde gerjeszt, valamiféle hamis lelkiség, álspiritualitás, szirupos érzélgősség és ízléstelenség foglalja el.

Aki a Bibliát állandóan, személyesen olvassa, az borzadni fog az érzélgősségtől és az ízléstelenségtől. Igaz az alábbi megállapítás: „Ha már megízlítettük az igazán jó és szent dolgok szeretetreméltóságát és szépségét, s az így nyert szent ízlésünkkel ismerjük fel és különböztetjük meg a rosszat és a jót”, akkor a hamis lelkiségben, az érzélgős valóságban „megszentelődött szemünkkel nem látunk semmi szépséget”. (Jonathan Edwards)

Néhány sort idézek Weöres Sándortól is: „Az igazi szeretet (...) nem érzelmes sose. / Az érzelmesség a szeretet hiánya, (...) hát az érzelmes nem igazán szeret.”

Végül Szűdy Nándor református lelkészről, festőművészről idézem: „Azt hisszük, hogy Isten dicséretére jó minden, amiben egy kis erőlködő jóakarát van... Jézusban Istennek annyi szépsége jött el hozzánk, és benne a világ szép titka úgy megnyílik, hogy azt a művészet soha ki nem mérítheti. Megszegényedett hívőség az, amelyik nem jut el... Isten hívő dicséretéig a művészetben is.”

Bárcsak elfoglalná Isten igéje a méltó helyet közösségi és egyéni hitéletünkben! Akkor majd mindenben érvényesülni fog az a tiszta, reggeli levegő, és az a szépség, azok a hiteles és nemes érzelmek, amelyeket Isten igéje közvetít!

Vankó Zsuzsa

Gondolatok 2017-re	2
Hit általi megigazulás	
• Megújulás és reformáció a városfalak befejezése után	5
• „A hit titka”	9
Az Ige mellett	
• Üzenetek Dániel könyvéből	13
Igaz gondolatok	17
Az idők jelei	
• Szemünk előtt formálódik...	18
Tallózó	
• Az egészségügyi reform befolyásolja üdvösségünket	21
Tapasztalatok	
• Gondolatok „A fegyvertelen katona” című film kapcsán	26
Kitekintő	
• Bartók Béla gondolatai (1. rész)	29
Megemlékezések	
• „Boldog, aki énbennem meg nem botránkozik!”	34
• Megemlékezés ifj. Ócsai Imréről	36
• Minárcsik Mihályné	37
Beszámoló	
• Az Eleki Életmódközpont 2016-ban végzett munkájáról	38

Belső használatra szánt kiadvány.
A fenntartásra adományokat köszönettel
elfogadunk az alábbi számlaszámon:
VAJDASÁGÉRT ALAPÍTVÁNY
10402623-50526554-86651004.

Szerkesztők: Reisinger János, Vankó Zsuzsa, Buda Júlia.

Elérhetőségeink: www.kurtszo.hu;

e-mail: kurtszo@kurtszo.hu

További számok igényelhetők
az alábbi telefonszámon: **06-30/619-5901**;
illetve elektronikusan, a fenti e-mail címen.

A kurtszo@kurtszo.hu címen várjuk a kérdéseket
és a *Tapasztalatok* rovatba szánt leveleket is.

*Kedves Barátom, Ismerősöm!
Kedves Olvasó!*

Vajon mit tartogat számodra és számomra az idej esztendő, az immár jó néhány hete elkezdődött polgári év? Ha azt felelné bárki közülünk, hogy „ezt egyedül a Jóisten tudja”, helyesen válaszolna, ez a megállapítás mégis kiegészítésre szorul.

Az új év elé nézve mindig ilyen-olyan vágyak, félelmek, netán elrendezetlen gondok, sokaknak betegségek, és főleg feladatok, elvégzendő munkák tódulnak elénk, kelnek egymással birokra bennünk. Ha bizalommal azt mondjuk, hogy egyedül a mindenható Isten tudja a jövőt, és azt, hogy mit hoz személyesen nekünk ez az év – mondom –, helyesen válaszoltunk, de nem kielégítően, mert vannak dolgok, tényezők, amelyek rajtunk is múlnak, és olyan tények is, amelyeket az Isten a bibliai próféciákban előre kijelentett a jövőnköt illetően, s ezek megismerhetők. Bizony, legkönnyebb az élő Istenre áthárítani a felelősségünket, ahelyett, hogy ezt mi hordoznánk kellő módon és lelkület-

tel. Ezért jogos lehet benned az a kérdés, hogy hol a határ az Istenbe vetett bizalom és a saját életünkért vállalt felelősség hordozás között? A válaszom kézenfekvő: Száz százalékig bízom az Úrban, és száz százalékig tegyem meg a tőlem telhetőt minden téren, de úgy, ahogyan azt Ő kéri tőlem, vagy ahogyan ennek az Isten örülne a Bibliában adott iránymutatásának megfelelően.

Mi az, amit biztosan tudhatunk a jövőnköt illetően? Persze ki lehet abból is indulni, hogy „segíts magadon, és az Isten is megsegít”, de mennyivel jobban hangzik, és igazabb is, hogy „segíts másokon, és az Úr téged is megsegít”. A segítségnyújtásnak, a helytállásnak és a másokért vállalt szolgálatoknak és felelősség hordozásnak pedig sokféle formája van. Lehet úgy is segíteni valakin, hogy észre sem veszi, de ha nem segítettél volna, nagyon hiányozna neki. Ezt jelenti az, hogy „a jobb kezed nem tudja, mit cselekszik a bal”. Ne kürtöltess magad előtt, tedd a jót, de adj hozzá megfontolást és tudást is, hogy a segítségnyújtás megfelelő esetben, megfelelő időben, megfelelő lelkülettel és önmagadat elfeledve történjen. Gyógyítson, emeljen, helyreállítson az a szolgálat, hogy aki segítséget kapott, az is teheszen valamit másokért minél előbb. Jót tenni kiváltság és öröm, mert Jézusért és Jézusnak tesszük (vö. Mt 25,40).

Mi az, amire számíthatunk még ebben az esztendőben? Bizony lesz benne küzdelem és ne-

hézség, lesz benne öröm is, de éppen annyi szenvedés is, amennyi a jellemünk formálódásához szükséges, és amit a mennyei partikamerlegyen mértek ki, minden esetben úgy, hogy el tudjuk azt hordozni, ha imádságban és Istenben bízva talál bennünket. A keresztény hívő ember tudja, hogy minden embernek ugyanaz az ellensége, a bukott angyalfejedlem, a bűn és az önzés szerzője, aki „ordító oroszánként körbejár, keresve, hogy kit nyeljen el” (1Pt 5,8–9), és akinek ellen lehet állni a hitben, de csakis azoknak, akik az értük meghalt és feltámadt Jézus Krisztust választották életük Urának, hitük szerzőjének és bevezetőjének minden nap. Igen, lesznek küzdelmek és szenvedések, és minél előbbre haladunk most a végidőben, Jézus visszajövetelének küszöbén, annál fokozottabb lesz a küzdelem, amelybe láthatatlan és látható módon az Isten angyalai is be fognak kapcsolódni, mind jobban és jobban. Például személyesen tudok egy-egy személyről, akik közül az egyik a bukaresti diszkótűz tragédiájából menekült meg, míg másikuk a brüsszeli terrormerényletből. A kérdés csupán az, hogy akarjuk-e teljesíteni a jó Atyánk akarátát, és védelmet kérünk-e mindennap, vagy más utakon próbálkozunk élni és boldogulni.

Milyen megoldásokat próbálnak végig általában az emberek?

Az egyik csoport látszólag Istentől elrugaszkodva, az élet csalóka örömeibe és a gazdagság utá-

ni küzdelembe vetette bele magát nagy hévvel és egóval, abban a biztos reményben, hogy kikaparja magának a saját gesztenyét az előtte álló bizonytalan évek alatt. Ez a társaság rendszerint „nem válogat az eszközökben”, és nem lelkizik sokat, de jó azt tudni róluk is, hogy a lelkük mélyén üresség tátong, ám ők maguk sem tudják megfogalmazni, hogy mi az, ami hiányzik nekik, és nem is képesek szembesülni azzal, hogy a feltámadt és élő Jézus Krisztusra lenne szükségük valójában nekik is. Azt gondolják közülük sokan, hogy „én sem vagyok rosszabb, mint más, alaphelyzetben nem akarok senkinek sem ártani, de nem is foglalkozom azzal, hogy kicsoda az Isten, hiszen annyi félrevezetett, becsapott ember van a különböző egyházakban, és rajtuk sem igazán látszik, hogy érdemes lenne Jézus tanítványaként élni”. Így önmagukat igazolva élnek tovább az életüket a saját elgondolásuk vagy önzésük szerint.

A másik embercsoport hívőnek vallja magát, próbálkozik, vágyik az Isten akarata szerint élni, de vagy csak a maga módján teszi ezt – amivel semmire sem jut –, vagy úgy akar keresztény lenni, hogy közben a világ csalóka örömeitől, gazdagságától, élvezeteitől, italaitól és egészségtelen ételeitől, társaságától, beszédstílusától sem akar elszakadni. Így egész életében kétfelé sántikál. Ez a legveszélyesebb állapot az üdvösség el nem nyerése szempontjából, mert az ilyen ember saját magát csapja

be. Az jellemző rá, hogy gyakran eljár a templomba vagy az imaházba, a maga módján imádkozik, netán még a Bibliát is a kezébe veszi, adakozik az egyháza és a szegények javára, de a szívében le nem győzött indulatok, tisztátalan vágyak virulnak. Netán helyet ad az irigységnek, kibeszéli a hitestvérét, azt gondolva, hogy ezzel ő máris különb nála. Az ilyen ember Istennek is akar szolgálni, és a mammonnak is, miközben meggyőzte magát, hogy csak az Istennek akar tetszeni. Ezek a keresztények nem képmutatók, de az életük mégis gyümölcstelen, s másokat sem tudnak Krisztushoz vezetni, mert „Krisztus jó illata”, kedvessége helyett az emberek inkább „izzadságszagot” és „konokságot” érzlelnék náluk, amikor velük kapcsolatba kerülnek. Ezek a hívők azt gondolják, hogy az Úrtól kapott fehér ruhában járnak, de folyton kilátszik mások előtt a mezítelenségük. Ennek az embercsoportnak újra vagy végre meg kellene találnia Krisztust, hitünk szerzőjét és bevezetőjét, aki egyedül képes az Atyához vezetni minden embert, és aki egyedül képes Szentlelkével átformálni bennünket.

A harmadik embercsoport felismerte az élet viharában és küzdelmeiben, hogy Jézus nélkül semmit sem ér ez az élet, és hogy Ő a legfontosabb minden tekintetben. Mindennap hitből, Istenre hagyatkozva él, és életének valamennyi helyzetében, a szenvedések között is Krisztussal akar maradni. Mit

jelent Krisztussal maradni? Jelenti azt, hogy amikor indokolt lenne, akkor sem jön indulatba, az elszennvedett kárért nem fut bíróságra, hanem azt keresi, ami a másik javát szolgálja. Férfi esetében szövetségre lép szemeivel, hogy vággyal szép lányra, nőre nem fog tekinteni (Jób 31,1), és ha meg is történne, mély fájdalom hatja át, hogy megszomorította a benne lakó Szentlelket, és azonnal akar szabadulni a bűnéből. Nem ítéli el a másikat, és a szolgálat áruhájában nem tör uralomra a többi ember fölött. Nem akarja a másikat a saját képmására és hasonlatosságára átformálni, hanem Krisztushoz és az ő Igéjéhez vezeti a kereső embert, s valóban közösségre akar lépni minden hitestvérével. Meg akar tanulni szeretni és szolgálni a neki adott képességek, lehetőségek arányában, a sokak számára ismert szeretetet himnusza (1Kor 13. fej.) szellemében.

Ők a maradék, a Krisztus-hívők maradéka, akik által az Úr akar és tud munkálkodni mások üdvössége érdekében. Nem önmagukba vetik a bizalmukat, még saját hitükbe sem, hanem egyedül Jézus Krisztus értük is meghozott áldozatába, és az ő kegyelmében bíznak. Ennek alapján már most örök életük van hit által, és az Isten élete elkezdődött bennük a Szentlélek által. Ennek eredményeként termik a Szentlélek gyümölcseit, ami „szereget, öröm, békesség, békétűrés, szívesség vagy kedvesség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség” (Gal 5,22).

Ezek közül most a kedvességet és a béketúrést emelem ki. Menynyi „morcapó és morcanyó” vallja magát kereszténynek, aki hideg, kritizáló lelkületével távol tartja a többi kereső vagy bűnben élő embert is Krisztustól és Krisztus egyházától. Hány olyan ember van, aki képtelen elszenvadni, elviselni a másként gondolkodó és másként hívó embert, azt, akiért Krisztus szintén az életét adta – de azért kereszténynek gondolja magát.

Kedves Barátom, Ismerősöm! Kedves Olvasó! Ha körül nézel magad körül, vagy önmagadba tekintesz, lehet, hogy alapos az okod a csüggedésre, mégse csüggedj el, de ne is bízd el magad, nézz a te Megváltódra, Jézus Krisztusra, aki érted – és mindazokért, akik hozzá folyamodnak – főpapi és papi szolgálatot lát el a mennyben, a szentek szentjében (Zsid 4,15–16). Járulj hozzá bizalommal és gyermeki hittel, mondd el Krisztusnak minden gondodat, örömedet, Tőle kérj tanácsot minden nap! Kutasd az evangéliumokban és a Biblia más könyveiben azt, amit az Úr ígése Krisztusról kijelentett,

ezeket forgasd az elmédben, szemléld Krisztust, aki érted otthagytta a menny királyi székét, Isten fiaként Emberfia lett, hogy a bűneidért gyalázatos halállal haljon meg. De milyen jó, hogy az Atya feltámasztotta a halálból azt, aki sohasem vétkezett, így halála helyettes áldozati halál lehetett érted és értem. Tekints ebben az évben is Krisztusra, akinek a kezébe adott minden hatalom a mennyben és a Földön; egyedül Ő tud segíteni, s egy napon a halálból, a földporából, a semmiből is elő tud hívni téged és engem, mert vágyakozik az ő kezének alkotása után, akiért a legnagyobb árat fizette ki a Golgotán.

Mondhatja erre valaki, hogy ez egysíkú, beszűkült gondolkodásmód, lehet az emberi életet másként is látni. Természetesen lehet, csak az a hit és látásmód vezessen el a mennyei Jeruzsálembe, az örök életre, s adjon békességet. Ha nem vezet el Krisztushoz, akkor valójában sehova sem vezet. Az élet igazán nagy kérdéseire nem létezik többféle válasz – egyetlen helyes válasz van, az összes többi hamis

vagy elégtelen. Márpedig ha Jézus az út, az igazság és az élet (Jn 14,6), és Isten ígése Jézus szerint igazság (Jn 17,17), akkor nem kell tovább keresgélni, és áltatni önmagunkat, sem a kifogásokat keresni, miért is élünk távol tőle nap mint nap. Aki ezen a Földön nem akar Krisztussal élni és járni, ne áltassa magát, hogy a mennyben is együtt lesz a Megváltóval. Ki amit vagy akit választott ebben az életben, annak fogja learatni a gyümölcsseit.

Válaszd hát mindennap Krisztust, a megfeszítettet, a megalázotatot, az érted szenvedőt, az alázatos és a szelíd Krisztust, és nyugalmat fog találni ebben az évben is a lelked. Így szól hozzád és hozzám az Úr Jézus: „Íme, az ajtó előtt állok, és zörgetek, ha valaki meghallja az én szómat, és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz, és velem vacsorálok, és ő énvelem. Aki győz [az én segítségemmel a bűnei fölött = ki-egésztés tőlem], megadom annak, hogy az én királyi székembe üljön velem, amint én is győztem, és ültem az én Atyámmal az ő királyi székében.” (Jel 3,21–22)

Pongrácz Róbert

MEGÚJULÁS ÉS REFORMÁCIÓ A VÁROSFALAK BEFEJEZÉSE UTÁN

Nehémiás az isteni gondviselés folytán befolyásos pozícióba került a perzsa udvarban, pohárnokként szolgált, Artaxerxész király jó barátjává vált. Nagy dolog volt ez, hiszen Perzsia a kor legerősebb hatalma volt ebben az időben (i. e. V. sz.), amely Júdeát is leigázta.

Nehémiás, mikor értesült a zsidók nyomorúságáról, megrendült: sírt, kesergett, böjtölt. Eközben az az elhatározás született meg benne, hogy ő maga lesz a kezdeményező a helyreállítás munkáját illetően, mihelyt a Jóisten ajtót nyit. Ez meg is történt négy hónap múlva: a király észrevette Nehémiás szomorúságát, vágy fakadt a szívében, hogy segítsen szolgájának tervei kivitelezésében.

Nehémiás megtette a szükséges előkészületeket (engedélyeket, faanyagot, katonai védelemért), a király pedig Júdea tartomány helytartójává nevezte ki. Júdeába érkezve azonnal hozzáfogott a munkához. Terepszemlét tartott, majd a vezetőket és az egész népet megnyerte az ügy számára. A nagy lelkesedés eredményeként nagyon gyorsan, 52 nap alatt elkészül a városfal.

Közben voltak nehézségek is: a környező népek áskálódása akadályozta a munkát. Nehémiás a közigazgatás helyreállításért is nagy erőfeszítéseket tett: vezetőket nevezett ki, népszámlálást tar-

tott, az újjáépítés költségeire pénzt gyűjtött.¹

Minek az ideje jöhetett el a rend helyreállítása után?

„Mikor pedig eljött a hetedik hónap, és Izrael fia az ő városaikban lakoztak, felgyűlt az egész nép egyenlőképpen a piacra, mely a vizek kapuja előtt volt, és mondták az írástudó Ezsdrásnak, hogy hozza elő a Mózes törvényének könyvét, melyet parancsolt az Úr Izraelnek. Előhozta azért Ezsdrás pap a törvényt a gyülekezet eleibe, melyben együtt voltak férfiak és asszonyok, és mindazok, akik azt értelemmel hallgathatták, a hetedik hónap első napján. És olvasott abból a piacon, amely a vizek kapuja előtt volt, kora reggeltől fogva mind délig, a férfiak és asszonyok előtt, és mindazok előtt, akik azt érthették, mivel az egész nép nagy figyelemmel hallgatta a törvényt.” (Nehem 8,1–3)

Figyeljük meg, hogyan jött létre ez az összejövetel. Úgy tűnik, hogy a nép nemcsak a hetedik hó első napján² esedékes kürtzengés ünnepe miatt gyűlt össze, hanem

egy belső indíttatás is közrejátszott ebben. A nép látta, hogy a Jóisten mennyire megsegítette őket eddig. Azonban érezték, hogy az eddig elvégzett munka nem teljes: a falak újjáépítése után most a lelki életük helyreállításnak az ideje jött el. Ennek az első lépése nem lehetett más, mint az Isten ígéséhez való visszatérés. A kezdeményezést magukhoz véve kérték Ezsdrást, hogy olvasson Mózes törvénykönyvéből. Ezsdrás nyilvánvalóan örömmel teljesítette a kérést egy istentisztelet keretében.

A leírásból megtudjuk, hogy – a helyszín a vizek kapuja³ közelében fekvő piactér volt; – az összejövetel időtartama igen hosszú volt, „kora reggeltől délig” tartott, ami legkevesebb 5–6 óra lehetett;

– a résztvevők: férfiak, nők, „és mindazok, akik azt értelemmel hallgathatták”, így valószínűleg több korosztály is képviseltette magát;

– a nép „nagy figyelemmel hallgatta a törvényt”. A további versek hozzáteszik, hogy mindez ünnepléses keretek között zajlott: Ezsdrás az istentisztelet céljára egy faemelőt is készíttetett, amire felállított más papokat is; a nép pedig azzal is kifejezte a tiszteletét az Ige iránt, hogy felállt annak megnyitáskor; majd Ezsdrás imádkozott, amire ámennel feleltek.

Miről árulkodott ez a „nagy figyelem” és tisztelet az Ige iránt?

1 Minderről részletesebben: Kürtszó, 13. sz., Nehémiás – hit és újjáépítés a babiloni fogság után

2 A szeptemberi–októberi időszak a mi naptárbeosztásunk szerint.

3 A keleti városfalon helyezkedett el ez a kapu, nevét a közelben levő Gihon-forrásról kapta.

Egyrészt mindenképpen a komoly érdeklődés, a kíváncsiság jele volt, másrészt átéreztek, hogy a mindenható Isten szól hozzájuk Igéjén keresztül. Fel kell tennünk a kérdést: megvan-e bennünk is mindez Isten igéjét hallgatva? Könnyen utolér bennünket a modern kor egyik súlyos problémája: a figyelem megoszlása, elaprózódása, ennek nyomán pedig a gondolkodás sekélyessé válása. Ha túl sok mindenre figyelünk, valójában semmire sem figyelünk igazán. Istent kell kérnünk, hogy adjon osztatlan figyelmet az Ige iránt.

Mit tettek még, és milyen eredménnyel?

Fontos szerep jutott az alkalmon részt vevő lévitáknak: ők voltak megbízva az Ige tételes magyarázatával: „Olvastak pedig a könyvből, Isten törvényéből világosan, s azután magyaráztak, és a nép megértette az olvasottakat.” (8. vers) Nem derül ki, mindez hogyan zajlott a gyakorlatban, de valószínű, hogy kisebb csoportokra osztották a népet, és így haladtak előre, szakaszról szakaszra. A fel-

olvasott részek magyarázatokkal való ellátását nyelvi szempontok is indokolták: erre az időre a mózesi könyvek héber nyelve kikopott a hétköznapi használatból, helyette az arám vált elterjedtté. Mindenesetre a világos, közérthető magyarázatok eredményeképp megértették az olvasottakat.

A Bibliában gyakori és lényeges fogalom: (meg)érteni valamit. Dániel könyvében ezt olvashatjuk: „...az istentelenek közül senki sem érti, de az értelmesek értik.” (Dn 12,10) „Miért nem értitek az én beszédemet?” – kérdezte Jézus a farizeusokat (Jn 8,43). Fülöp kérdése ez volt a szerecsen komornyikhoz: „Vajon érted-e amit olvasol?” (Ap csel 8,30) A megértés: kulcs a szívhez, e nélkül mélyreható gondolkodásbeli változás nem lehetséges. Kevés, ha valamire figyelünk, de nem értjük meg, nem látjuk át az összefüggéseit. Itt van nagy jelentősége a helyes magyarázatoknak. A Bibliában a különböző részek egymást magyarázzák, de gyakran szükség van emberi magyarázókra is, akik az adott kor számára még érthetőbbé teszik az Igét. Gondoljunk el azon, mekkora feladat „lefordítani” az Igét a mai

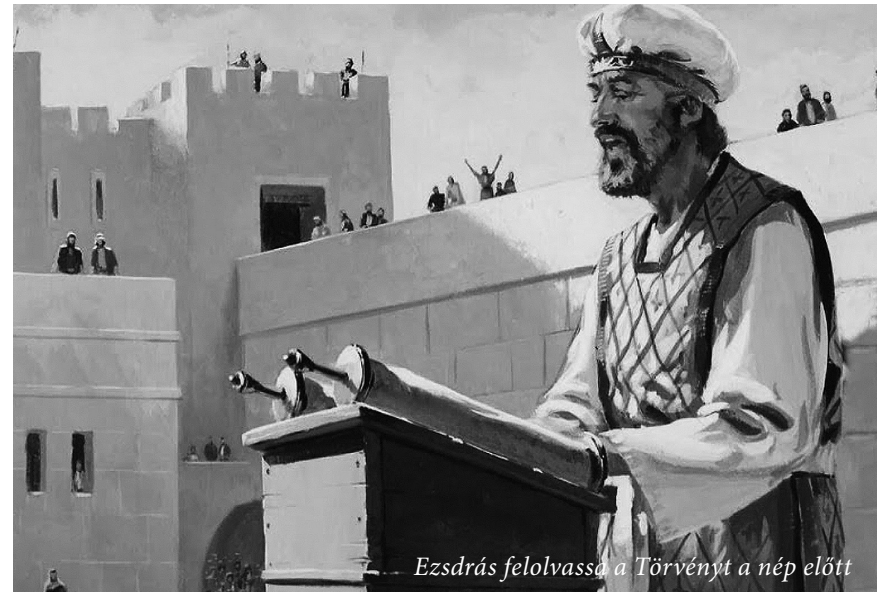
kor emberének. Mekkora szakadékot kell ma is áthidalni! Még nagyobb kérdés azonban: Isten népeként mi magunk eljutunk-e az Ige megértéséig.

Mi mutatta, hogy az Ige a szívükig hatott?

„Ekkor Nehémiás, a király helytartója, és Ezsdrás, a pap, az írástudók és a léviák, akik magyaráztak a népnek, így szóltak az egész néphez: E nap szent az Úrnak, a ti Isteneteknek, ne keseregjete, és ne sírjatok, mert sírt az egész nép, mikor a törvény beszédeit hallotta. És mondták nekik: menjetek, egyetek kövért, és igyatok édeset, és küldjetek belőle részt annak, akinek semmi nem készítettett, mert szent e nap a mi Urunknak, és ne bánkódjatok, mert az Úrnak öröme a ti erősségeitek. A léviták is csendesítették az egész népet, mondván: Hallgassatok, mert e nap szent, ne bánkódjatok.” (Nehem 8,9–11)

Az Ige megértéséből kesergés és sírás következett. E sírás nemcsak érzelmi hatás volt: az Ige „tükrében” meglátták valódi állapotukat. Ennek súlyos következményeit tapasztalhatták egyénileg és nemzeti szinten is. Mindezek felismerése mély bűnbánatot eredményezett.

Ez a sírás minden korban a megtérés legmeggyőzőbb külső jele. Más esetekre is emlékezhetünk: pünkösdkor Péter prédikációjának hallgatói „szívükben megkeseredtek, és mondták Péternek és a többi apostolnak: Mit cselekedjünk, atyámfiai, férfiak?” (Ap csel 2,37), a korinthusiak Pál feddésének hatására „megtérésre szomorodtak meg”. Nem haszontalan a bűnfelismerésből származ-

Ezsdrás felolvassa a Törvényt a nép előtt

zó szomorúság: „Az orcának szomorúsága által jobbá lesz a szív.” Egy mélyreható változás, átalakulás kísérőjelenségéről van tehát szó. A kérdés: ránk tud-e még így hatni az Ige megértése. Laodicea népének ugyanilyen megtérésen kell átesnie, amelyet Nehémiás korában is láthattunk.

Mit kellett még helyreállítani?

„Másodnapon pedig összegyűltek az egész népnek, a papoknak és lévitáknak családfői Ezsdráshoz, az írástudóhoz, hogy megértenék a törvénynek beszédeit. Találták pedig írva a törvényben, melyet parancsolt az Úr Mózes által, hogy Izrael fiainak leveles színekben kell lakozniuk az ünnepen, a hetedik hónapban. És hogy nekik tudatniuk kell, és ki kell hirdetniük minden városaikban és Jeruzsálemben ezt: Menjete ki a hegyre, és hozzatok lombokat a nemes és vad olajfáról, mirtusz- és palmlombokat, szóval akármely sűrű levelű fáról lombokat, hogy csinálja-

tok leveles színeket, amint meg van írva.” (Nehem 8,13–15)

Másnap már nem az egész nép, csak a családfők jöttek össze. Vágy fakadt bennük, hogy még többet értsenek meg az Igéből. Az igazi megtérésnek mindig ez következménye: Isten mélyebb megismerésének a vágya. Kérdés, hogy ott van-e bennünk is a belső készítés, hogy még többet tanuljunk? Vagy netán megkísért bennünket a laodiceai önelégültség: „Gazdag vagyok, és meggazdagodtam, semmire sincs szükségem.” (Jel 3,17)

Ennek a buzgó keresésnek meg is lett az eredménye, hiszen nemsokára találtak egy olyan rendelkezést, amelyet régóta elhanyagoltak: a sátoros ünnep megtartását. Ez az ünnep éppen a hetedik hónapra esett, így azonnal megtették a szükséges előkészületeket: Júdea összes városában kihirdették, hogy mindenki gyűjtsön ágakat sátrak készítéséhez. A sátoros ünnepet a hetedik hó 15. napján tartották, a legutolsó, leghosszabb ünnep volt a zsidó ünnepek sorában: hét napig tartott. Ez az ünnep egyrészt visszaemlékezés volt a

pusztai vándorlásra, másrészt előretétele volt az örök életre. Milyen fontos a számunkra is, hogy naponta átérezzük, „jövevények és vándorok vagyunk”. Ez az élet csak átmeneti időszak, amit nemsokára felválthat az örökkévalóság. Mégis milyen nagy jelentősége van számunkra e néhány évtizednek: csak ez az idő áll rendelkezésünkre az örök életre felkészülni.

A 16–17. versek szerint a nép rendkívül készséges volt az ünnep megtartására, ennek végső eredményéről így olvashatunk: „...lett felette igen nagy örömük.” Elgondolkodtató ez a folyamat: (1) a nagy figyelem és a világos magyarázatok (2) az Ige megértését eredményezték, (3) ez sírást, bűnbánatot váltott ki, (4) az igei elvek rendelkezések iránt való feltétlen engedelmség pedig (5) örömet hozott. Elmondhatjuk, hogy minden igaz reformáció ezeken a lépéseken halad végig, aminek végeredménye: valódi öröm és boldogság. Ekkor teljesülhet Pál felszólítása: „Örüljete az Úrban mindenkor, ismét mondom: örüljete.” (Fil 4,4)

Melyek voltak a további lépések?

A sátoros ünnep után két nappal⁴ újabb gyűlést tartottak, amelyet a böjtnek, önvizsgálatnak, bűnvallomásnak szenteltek. Mindennek lett egy azonnali gyakorlati eredménye: „És elváltak az Izrael magvából valók minden idegenektől, és előállván vallást tettek

⁴ A hetedik hó 24. napja. A nap történései arra utalnak, hogy 10. napon tartandó nagy engesztelési napot helyezték át erre a napra valamilyen okból.

az ő bűneikről és atyáik hamisságáról.” (Nehem 9,2) Ezután tovább folyt az igekutatás „a nap negyed-része alatt”, míg a másik negyed-rész alatt bűnvallomások, imák hangoztak el. Ezt a léviták népért mondott megható imája követte, amely Izrael egész történetét összefoglalja, különös hangsúllyal említi konokságukat és makacsságukat. A léviták elismerik, hogy törvényszegéseik miatt jöttek rájuk csapások. Ennek végén „kötést szereztek” – azaz esküt, fogadalmat tettek, amit aláírásukkal is szentesítettek. Az aláírók nevét és az eskü tartalmát a 10. fejezet rögzíti. Ennek jegyében kötelezték magukat a felemás iga megszüntetésére, a szombatünneplés megreformálására, a szombatév megtartására, a templomi szolgálatok helyreállításra és a tized és egyéb adományok befizetésére.

Ahhoz, hogy Jeruzsálemben helyreállhasson a rendes hétköznapi élet, több lakóra volt szükség. A múltbeli viszontagságok a város elnéptelenedését okozták, és erre az időre jobbra csak a vezető réteg lakott itt. A város benépesítése két úton történt:

– Sorsvetéssel: e szerint vidékről minden tizedik embernek kellett Jeruzsálembé költöznie;

– Önként, saját elhatározásból (vö. Nehem 11,1–2). Ennek eredményességéről számol be a 11. fejezet a költözésben érintettek felsorolásával.

A 12. fejezet a léviták és papok névsorának közlése után beszámol egy különleges eseményről: a városfalak felszenteléséről. Ez rendkívül ünnepélyes keretek között zajlott, kórusokat és zenei kíséreteket szerveztek, felvonulásokat tartottak. „És áldoztak azon

a napon nagy áldozatokkal, és vigadtak, mert az Isten megvidámitotta őket nagy örömmel, sőt az asszonyok és a gyermekek is vigadtak; és Jeruzsálem öröme messze hatott.” (Nehem 12,43)

A 13. fejezetben leírt reformok minden bizonnyal már Nehémiás második kormányzói ciklusa alatt történhettek.⁵ Az országban levő állapotok újabb reformok végrehajtását tették szükségessé: ez pedig ismét csak igei felfedezésekből táplálkozott (vö. Nehem 13,1–2). Ennek jegyében „kirekesztettek Izrael közül minden elegy-belegy népet.” Nehémiás a „nehéz” vagy „kényes” ügyektől sem félt: volt bátorsága Eliásib főpapot elmozdítani hivatalából, miután kiderült, hogy a pogány Tóbiással került rokon kapcsolatba; botrányos volt, hogy Tóbiás magában a templomban kapott szálláshelyet. Ezt újabb reformok követték: a lévitai szolgálat helyreállítása, szombatreformok, a felemás igában élők nagyon kemény megfeddése. Ez mutatja, hogy egy alapos reformáció után is lehet megtorpanás, majd visszaesés. Nehémiás azonban nem vesztette el a lelkesedését: újból nekifogott a bűnök felszámolásának.

„A ma végrehajtandó reformációs munkában szükség van Ezsdrásokra és Nehémiásokra, akik nem szépítgetik és nem mentegetik a bűnt, hanem bátran megvédik Isten méltóságát. Azok, akikre ennek a munkának a terhe neheze-

⁵ Nehémiás két „ciklusban” töltötte be ezt a posztot. Az első időtartama ismert, ez tizenkét év volt (i. e. 444 és 432 között; vö. Nehem 5,14). A második időtartama nem ismert, mindössze annyi bizonyos, hogy i. e. 407-ben már egy Bigvai nevű helytartó uralkodott Júdeában (vö. SDA Bible Commentary, 3. köt., 450. o.).

dik, nem hallgathatnak a gonoszság láttán, és nem takarhatják be a bűnt a hamis könnyörület köpenyével. Tudjuk, hogy Isten nem személyválogató, és hogy a kevés emberrel szemben gyakorolt szigor irgalmasságnak bizonyul a tömegek iránt. Azt sem felejtethet el, hogy a bűn megfeddésében Krisztus Lelkének mindig meg kell mutatkoznia... Az isteni megbízatásban a köteleesség hitvallásunk fontos része. Isten eszközeiként fel kell használjunk azokat a körülményeket, amelyekkel végrehajthatjuk akarátát. A gyors és határozott cselekvés a megfelelő időben fényes győzelmet arat; a késlekedés és hanyagság következménye kudarc és Isten meggyalázása.” (Próféták és királyok, Reformáció c. fej.)

Végezetül gondoljuk át, melyek azok a területek, ahol nekünk is reformációra van szükségünk. Szükség van-e változásra az egymással való kapcsolatunkban, életmódunkban, családi életünkben, munkavégzésünkben stb.? Kérjük Istentől, hogy ilyen nehémiási lelkülettel foghassunk hozzá e változtatásokhoz. Legyen példa előttünk kitartása és határozottsága. Tanuljunk meg tőle, hogyan lehet Isten segítségével akár a romokból is újjáépíteni egy országot! Ha saját életünkben vagy gyülekezetünkben csak romokat látunk, bátorítsanak bennünket ezek az igék:

„Felépítik az ősi romokat, helyreállítják a régi omladékokat, újjáépítik a lerombolt városokat... Fölpítik fiaid az ősi romokat, falat emelsz a régiek által lerakott alapokra; a rések befalazójának neveznek, aki romokat tesz újra lakhatóvá.” (Ésa 61,4; 58,12)

Somogyi Lehel

„A HIT TITKA”

Különös kifejezés

Az Újszövetségben egyetlen helyen, abban a szövegösszefüggésben fordul elő ez a kifejezés, hogy Pál apostol inti munkatársát, Timótheust: olyan személyeket válasszának a gyülekezeti tisztségek betöltésére, „akiknél megvan a hit titka, tiszta lelkiismerettel” (1Tim 3,9). Az eredeti szövegben a titoknak fordított szó: *müszterion*. Ez a görög szó olyan titokra utal, amely azért titok, mert valami emberileg felfoghatatlant rejt, és különleges kiváltság az ember számára ennek a titoknak a feltárulása. Érdeklődésünkre tarthat számot, hogy mi „a hit titka” kifejezés tartalma.

Párhuzamos kifejezésmódok

Egy apa éppen akkor kereszte Jézust, hogy segítségét kérje reménytelenül beteg, szenvedő gyermeke meggyógyításához, amikor a Megváltó három tanítvánnyal felment egy magas hegyre, a megdicsőülés hegyére. Jézus távollétében a többi tanítvány megpróbálta meggyógyítani a gyermeket az Ő nevében. Volt már tapasztalatuk ebben, mert korábban, amikor Jézus önálló munkára küldte őket, elnyerték a

Szentlélek segítségét ehhez a szolgálathoz. Most azonban kudarcot vallottak. Amikor Jézus lejött a hegyről és a helyszínre érkezett, a kétségbeesett apa így számolt be az eredménytelen próbálkozásról: „Elvittem őt a tanítványaidhoz, de nem tudták meggyógyítani.” (Mt 17,16) Jézus – az apa hitének megnyilatkozására – egészségessé tette a gyermeket. Ezt követően, amikor már csak magukban voltak Jézus és a tanítványai, megkérdezték őt kudarcuk okáról. Jézus válasza így hangzott: „A ti hitetlenségetek miatt. Mert bizony mondom néktek, ha akkora hitetek volna, mint a mustármag, azt mondanátok ennek a hegynek, menj innen amoda, és elmenne – semmi sem volna lehetetlen néktek.” (Mt 17,20)

Jézus megállapítása a tanítványok hitetlenségét illetően nyilván nem úgy értendő, hogy nem hittek volna, nem bíztak volna Jézusban mint Messiásban ekkor is, és nem azonosultak volna lelkükben a tanításával. Az a hit azonban, amelyről Jézus azt mondta, hogy ha csak egy mustármagnyi van belőle, a legnagyobb és leglehetetlenebbnek látszó dolgok is megvalósulhatnak, nem volt meg bennük akkor, amikor az apán és gyermekén segíteni akartak. A hasonlat, mely szerint mustármagnyi

hit megnyilatkozása is elegendő ahhoz, hogy hegyek mozduljanak ki a helyükből, nem szó szerint értendő. A hegy szimbólum Jézusnak ebben a mondásában, és arra utal, hogy sokszor olyan problémákkal küzdünk, amelyek elmozdíthatatlan hegynek tűnnek, pedig megoldódhatnak, ha olyan hitünk lenne, amilyenről Jézus itt szól.

Különleges, hogy ezt a fajta hitet Jézus mustármaghoz hasonlítsa, és kijelenti, hogy ebből a hitből egy mustármagnyi is hegyeket mozdíthat ki a helyükből, azaz hegynyi nehézségeket háríthat el. Máskor is alkalmazta Jézus a mustármag hasonlatot. Ismert ez a kijelentése: „Isten országa hasonló a mustármaghoz.” (Mt 13,31) Biológus szakértő magyarázata szerint „Jézus nem a nálunk természetett fehér mustárról, hanem palesztinai rokonáról, a fekete mustárról beszélt. (...) Ez az egyéves, gyorsan nagy bokorra terebélyesedő (...), lágy szárú növény ugyanis a Szentföld kedvező éghajlati körülményei között három-négy méteres magasságával valóban kiemelkedik minden más, itt természetett lágy szárú növény közül. Több ismert utazó is említi naplójában, hogy Galileában lómagasságú mustárbokrokkal találkoztak. (...)”

Mákszemnél is kisebb, gömbölyű, fekete magvai valóban a legkisebbek a Palesztinában akkoriban természetesen növények magjai között. (...) A bő maghozam az elvetett mag több ezerszeresét is elérheti.”¹

A hasonlat értelme tehát ez: párányi magból óriási növény születik. Ennek megfelelően van olyan különleges hit, amelynek akár csak a pillanatnyi felvillanása esetén is hatalmas dolgok történnek.

Úgy tűnik, hogy ez a különleges hit, mellyel kapcsolatban Jézus a sokatmondó mustármag hasonlatot alkalmazta, azonos azzal a hittal, amelyet Pál apostol „a hit titka” kifejezéssel jelöl. Az apostoli korban nem csupán néhány apostol rendelkezett „a hit titkával”, aminek az eredményeként ahhoz hasonló csodák történtek, mint amelyeket maga Jézus cselekedett. Elég végigolvasnunk az Apostolok cselekedetei című újszövetségi iratot, hogy meggyőződünk erről. Jézus tanítványai is gyógyították sántát, sőt halottat is támasztottak. Beteljesedett Jézus ígérete, amely búcsúbeszédei során hangzott el: „Bizony, bizony mondom néktek, aki hisz énbennem, az is cselekszi majd azokat a cselekedeteket, amelyeket én cselekedtem.” (Jn 14,12) Az apostoli korban tehát nem volt irreális ez a mérce, hogy olyanok választassanak gyülekezeti tisztségviselőkké, „akiknél megvan a hit titka, tiszta lelkiismerettel”.

Más szavakkal, de ugyanezt a mércét állították fel már korábban is az apostolok a keresztény

gyülekezet tisztségviselőire vonatkozóan: „Válasszatok... közületek hét férfit, akiknek jó bizonyosságuk van, akik Szentlélekkel és bölcseséggel teljesekek... És kiválasztották Istvánt, aki hittal és Szentlélekkel teljes férfiú volt...” (Ap csel 6,3.5) A „hittel és Szentlélekkel teljes” meghatározás azonos azzal, amit Pál apostol „a hit titkának” nevezett, illetve a „hegyeket mozgató hittal”, amelyről Jézus szólt.

Amikor Pál apostol sorolja a különböző karizmákat vagy lelki ajándékokat, amelyekben a Szentlélek részesít hívőket a keresztény gyülekezetben, egy első látásra nehezen értelmezhető karizmát említ: „Némelyiknek ugyanis bölcsesség adatik a Lélek által, másoknak pedig tudomány beszéde ugyanazon Lélek által, egynek hit ugyanazon Lélek által.” (1Kor 12,8–9) Mivel hit nélkül senki nem lehet Krisztus tanítványa, mert amint az Írás mondja, „hit nélkül lehetetlen Istennek tetszeni” (Zsid 11,6), kérdés, hogy mit takar „a hit lelki adománya” kifejezés. Úgy tűnik, itt is „a hit titkáról” van szó, a teljes hitről, a hegyeket mozgató hitről.

A „hit titkának” megnyilatkozása

Az evangéliumok és az Apostolok cselekedetei örökítenek meg olyan eseteket, amikor a „teljes hit” utat nyitott az isteni, természetfeletti erő megnyilatkozásának.

Külön tanulmány lehetne, hogy az Emberfiává lett Isten Fia, Jézus életében hogyan nyilatkozott meg „a hit titka”, gyakorlatilag folyamatosan, bármikor, amikor isteni teremtő hatalom köz-

beavatkozásával lehetett segíteni embereken nyomorúságukban. Világosan mondja az Írás, hogy Jézus „megüresítette magát az isteni hatalomtól, és megalázta magát” (Fil 2,5–7) földi életében, a saját isteni hatalmával egyetlen esetben sem élt. Hit által őrizte meg szoros kapcsolatát a mennyei, hit által nyerte el az Atya teremtő hatalmának együttműködését, gyógyításainál és más csodálatos tetteinél. Péter püünkösdi prédikációjában hangzott el: „A názáreti Jézust, azt a férfit, aki Istentől bizonyosságot nyert előttetek erők, csodatételek és jelek által, melyeket őáltala cselekedett Isten köztek..., gonosz kezeitekkel, keresztfára feszítve megöltétek.” (Ap csel 2,22–23) Most azonban emberek életében szeretnénk megfigyelni „a hit titkának” működését.

Megfigyelhetjük, hogy milyen jellegzetességei, elemei voltak a teljes hitnek, amelynek a megléte, felvillanása lehetővé tette a természetfeletti isteni hatalom cselekvését. A hitre vonatkozó bibliai kijelentések és a hívő emberek tapasztalatairól szóló bibliai feljegyzések a hit fokozatairól tanúskodnak. Találkozhatunk a hitnek látszó hitetlenség jelenségével is, de hitteles, valóságos hittal is. Azonban ez utóbbinak is vannak fokozatai. Lehetséges, hogy őszinte és valóságos a hite valakinek egy bizonyos fejlődési fokon, de a „teljes hit” tapasztalata még hiányzik az életéből. A „teljes hit” még mélyen és őszintén hívő emberek esetében sem olyan folyamatos, mint Jézus életében volt, hanem inkább törekény és hullámzó, ezért a „teljes hitet” nem foghatjuk fel úgy, hogy ez egy olyan fejlődési fok, amelyet az ember elér, s ezt követően

már stabilan ezen a szinten marad. Sokkal inkább arról beszélhetünk, hogy vannak olyan pillanatok, amikor a teljes hit mintegy felvillan emberek életében. Ezeket a mozzanatokat elnevezhetnénk a hit pillanatainak vagy a hit érintésének, amellyel az ember megragadja a hatalmas isteni Segítő karját.

Szemléletes példa a tizenkét éve gyógyíthatatlan betegségben szenvedő asszony esete (Mk 5,24–34). A tömör bibliai leírás csak annyit mond, hogy ez az asszony „hallott Jézus felől” (Mk 5,27). Nem szól arról, hogy pontosan mikor, mennyit és mit hallott felőle, mindenesetre az asszony számára bizonyosság lett az, hogy Jézus a megígért, Istentől küldött Messiás. A kétely árnyéka nélkül hitte, hogy emberileg gyógyíthatatlan betegségéből meggyógyulhat általa. Magát viszont annyira méltatlannak, semminek, jelentéktelennek érezte, hogy nem mert közvetlenül Jézushoz folyamodni, őt megszólítani, hanem ezt mondta magában: „Ha csak a ruháit illethetem is, meggyógyulok.” Nem közönséges fizikai érintés volt, ahogyan Jézus köntöse peremét megérintette, hanem a hit érintése. Figyelemre méltó, amit az Írásban olvasunk: „Jézus azonnal észrevette, hogy² erő áradott ki belőle.” (30. vers) Az asszony viszont „azonnal megérezte testében, hogy kigyógyult bajából” (29. vers). Jézus félreérthetetlenül elhárította annak a babonás hiedelemnek a veszélyét, hogy köntösének a fizi-

² Az „isteni” jelző kurzívval szedett, jelezve, hogy az eredeti szövegben nem szerepel ez a szó. Azt a téves gondolatot is sugallhatja, mintha Jézus a saját isteni erejével cselekedett volna, holott Ő csupán közvetítette az Atya isteni teremtő hatalmát.

kai érintése eredményezte volna a gyógyulást. Világosan kijelentette, hogy az asszony a hit érintése által gyógyult meg, mert így szólt hozzá: „Leányom, a te hited megtartott téged.” (34. vers)

Valahol itt ragadható meg a hit titka kifejezés és jelentése. Ha kialakul valakinek a lelkében a teljes hit – ha csak felvillanásszerűen, ha csak egy pillanatra is –, azaz méltatlannak és semminek tartja magát, Istent pedig mindennek, akiben töretlenül bízik, és már előre ott van a szívében a hálás elkötelezettség azért, amit Isten cselekedni fog érte – akkor isteni erő, teremtő hatalom árad ki. Ilyenkor ugyanis erkölcsi alapon cselekedhet Isten nagy dolgokat az emberért, mert az ember szíve e pillanatban tiszta. Ilyenkor egyértelműen javára válik az embernek Isten cselekedete, mert nem bízza el magát, nem homályosul el benne az, hogy Isten az irgalmassága mellett is bünygyűlő. Az elnyert nagy kegyelem pedig minden eddiginél inkább elkötelezi az embert arra, hogy Istennek éljen, betöltse az isteni törvényt, mivel hálája ki nem apadó forrásává válik az, amit Isten cselekedett érte, a méltatlanságért.

Számos más esetben is megfigyelhetjük a hegyeket mozgató hitnek ezeket az elemeit. A teljes hit, a teljes belső világosság és igazságosság minden esetben feltétele volt annak, hogy az isteni teremtő hatalom megnyilatkozzék. Ilyen ígéket olvashatunk például Jézus és az apostolok gyógyításairól szóló történetekben: „Ha hiheted azt, minden lehetséges a hívőnek.” (Mk 9,23) „Lisztrában ült egy lábaival tehetetlen ember, ki anyjának méhétől fogva sánta volt, és soha nem járt. Hallotta Pált beszélni, aki

szemét ráfüggesztve és látva, hogy van hite, hogy meggyógyul, nagy fennszóval mondta: Állj fel lábadra egyenesen! Felszökött, és járt.” (Ap csel 14,8–10) „Hitt az ember a szónak, amit Jézus mondott neki, és elment... Hírt hoztak neki, mondván: A te fiad él. Megtudakolta tőlük az órát, amelyben megkönnyebbedett, és mondták neki: Tegnap hét órákor hagyta el őt a láz. Megértette azért az apa, hogy abban az órában, amelyben ezt mondta neki Jézus: A te fiad él. És hitt ő, és egész háza népe.” (Jn 4,50–53)

A történetek, amelyek ezeket a törvényszerűségeket szemléltetik, arról tanúskodnak, hogy az ember sokszor csak a nyomorúság helyzetében – amikor úrrá lesz rajta az elveszettség, a megoldhatatlanság érzése – válik alkalmassá arra, hogy teljes hittal ragadja meg a teremtő Isten karját, segítségét. Szemlélteti ezt például a kananeus asszony esete is (Mt 15. fe.) stb.

A megigazulás kegyelmi állapota

Azt sem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy 1Tim 3,9-ben egy másik kifejezéssel együtt szerepel a hit titka kifejezés: „akiknél megvan a hit titka, tiszta lelkiismerettel.” Ebből azt érthetjük meg, hogy a hit titka csak akkor működik, ha az ember lelkiismeretét nem terhelik rendezetlen bűnök, hanem a megigazulás kegyelmi állapotában van, bizonyos abban, hogy bűnbocsánatot nyert. Amint János apostol írja: „Szeretteim, ha a szívünk nem vádol minket, bizodalunk Istenhez, és akármit kérünk, megnyerjük tőle, mert megtartjuk az ő parancsolatait, és azokat cse-

¹ Kereszty Zoltán: „Nézzétek a mező liliomait...” – Bibliai növények a hit és a tudomány fényében. MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet, Budapest, 1998, 136. o.

lekedjük, amelyek kedvesek előtted.” (1Jn 3,21–22) A bűnbocsánat nyomán az a készség és elhatározás tölti be az ember szívét, hogy cselekedni akarja, ami Isten előtt kedves, azaz szeretné megtartani Isten minden parancsolatát.

Végül azt kell még hangsúlyoznunk, hogy az ilyen hitet *kegyelmi ajándéknak* mondja az Írás. Isten munkálja ki bennünk a tel-

jes alázatban és teljes bizalomban megnyilatkozó *teljes hitet*, a *hegyeket mozgató hitet*, hogy ennek nyomán gazdagon megáldhasson, megszabadíthasson. Az ember részéről viszont szükséges az igazsággal való belső azonosulás, az alázat, valamint a bizalom készsége, a nyitottság a Szentlélek késztetéseire. Mennyire kívánatos minden keresztény számára, hogy

elnyerje a hit titkát, tiszta lelkiismerettel!

Győzelmessé, isteni kegyelmet közvetítővé válhat az a keresztény közösség, amelyről elmondható, hogy tanítói, pásztorai és hívei életében megnyilatkozik a *hit titka*, *tiszta lelkiismerettel*.

(Megjelent a *Sola Scriptura* folyóirat 2016/4. számában.)

Családós tábor – Kunfehértó

(Július 30. – augusztus 6.)

Táborunk a 120 hektáros Kiskunsági Nemzeti Park mellett fekszik, így kitűnő túralehetőségek adódnak. Másfél kilométerre fekszik a tófürdő, ami a nyaralásnak az Alföldön különleges szint ad. Szállásunk egy volt úttörőtábor, ahol kőépületekben, 4, 6, 8 szobás helyiségekben leszünk elszállásolva. Szükség esetén két faház is rendelkezésünkre áll, illetve sátrort, lakókocsit is hozhat bárki. A kerítéssel körbevett, nyírfákkal övezett, ligetes-árnyékos területen sok sportolási, csoportos beszélgetési lehetőség adódik. Lehetőség szerint mindenki hozzon magával sportfelszerelést!

Táborunk címe: Kunfehértó, Határ út, 6413

A közösen töltött időt pihenéssel, kirándulással, közös sporttal, fürdőzéssel, előadásokkal, beszélgetésekkel kívánjuk tartalmassá tenni – vagyis család- és közösségépítő tábort kívánunk szervezni.

A táborban saját konyha van, az étkezés naponta, az itteni nagy étkezőben lesz.

A várható költségek: 4500 Ft/fő – *felöltt* (sátor, lakókocsi olcsóbb); 3500 Ft/fő – 3–12 éves *korig* (3 év alatt ingyenes)

Táborunkban különös figyelmet szeretnénk fordítani arra, hogy a szülők, házaspárok minőségi időt tudjanak egymásra fordítani (család gondozó-beszélgetőkört szervezünk, amelyen a részvétel természetesen önkéntes). A gyermekeknek is sokszínű programot igyekszünk kínálni: Pályaorientációs beszélgetések 12-15 éveseknek, bibliai foglalkozások, kézműves-foglalkozások (fafaragás, festés), gyógynövénygyűjtés és -azonosítás, sportfoglalkozások, kirándulás, fürdőzés, lovaglás.

A tábor kezdetén Buda Ferencről hallgatunk meg egy előadást, „*Nem csak a hegyek között van élet*” címmel.

Tervezett reggeli témáink:

1. Miként veszélyeztetni a végidő társadalmát a harmonikus családi életet?
2. Kiegészít vagy „kikészít”? Különbségeink megértése és elfogadása
3. Férfi (apai) – női (anyai) szerepek és feladatok
4. A konfliktuskezelés és a megbocsátás művészete a házasságban
5. „Örökös társak”? Hogyan segíthetjük egymást a közös „célba érkezéshez”?

Tervezett esti témáink:

- Mire figyeljünk különösen a mai társadalmi folyamatokból? (Balogh Gábor)
- A szülői magatartás és példa jelentősége – Luther személyiségét miként formálták? (Balogh Gábor)
- A felnőtté váló gyermekek és szüleik kapcsolata. (Fekete Dávid)
- Az „egészséges” zene. Hogyan formálhatjuk zenei ízlésünket, hallásunkat? (Ferge Béla)
- Miként dolgozzuk fel egyéni és közösségi próbáinkat? (Soós Attila)

Rossz idő esetére filmnézést, kötetlen beszélgetéseket, közösségépítő szabad fórumokat is tervezünk.

Jelentkezés:

Balogh Gábor ☎ 20/379-6019 – b.gbr@icloud.com

Soós Attila ☎ 20/379-6170 – soosattila.nyitottszemmel@gmail.com

Az Ige mellett

ÜZENETEK DÁNIEL KÖNYVÉBŐL

Dániel könyvének első két fejezete után folytatjuk ennek a prófétai iratnak az írásmagyarázatát.

➤ <

3. FEJEZET ■ A király elfogadta ugyan a próféta magyarázatát álmáról, de később nehezményezte, hogy ő csak arany fej lehet e szobron. Magát, egész művét és hatalmassá terebélyesedett birodalmát egészében aranynak akarta látni, ezért egy hatalmas aranyasztalt öntetett, amelyet Dura mezején állíttatott fel. Az ormótlannal nagy szobor felavatására különböző zenészeket rendelt ki, és megparancsolta a tartományok vezetőinek is, hogy vegyenek részt ezen az ünnepségen, s amikor felhangzik a hangszeres szava, mindannyian boruljanak le a szobor előtt. Dánielnek mint kormányzónak nem kellett jelen lennie ezen az alkalmon, de az első fejezettől fogva már megismert három társának, Sidráknak, Misáknak és Abednégónak – akik Dániellel (Baltazárral) együtt babilóniai neveket kaptak (az Ananiás, Misáel és Azariás helyett) – hivatalosan is meg kellett jelennie a szertartáson. A király parancsa azonban fenyegetéssel is párosult: akik nem hajtották végre rendelkezését, azokat egy égő, tüzes kemencébe vetették. A héber ifjak nem hajtották végre a parancsot. Földi embernek, még kevésbé bálványképnek, nem adták meg azt a tiszteletet, amely egyedül a Teremtő Istennek jár ki. Ezt a hitüket erősen megtartották. Semmilyen érvelés, még a feljelentés sem tette ezt kikezdehetővé.

Amikor a király maga elé rendelte őket, hogy számon kérje rajtuk az engedetlenség-

get, teljes nyugalommal válaszolták, hogy tulajdonképpen nem szükséges különleges feleletet adniuk az uralkodónak, mert ők olyan Istent imádnak és szolgálnak, aki ki tudja őket szabadítani az égő, tüzes kemencéből is, még a király kezéből is, de ha mégsem tenné meg, hiszen nem ismerhetik Isten róluk szóló minden tervét, ők akkor sem hajlandóak meghajtani térdüket és fejüket a bálványasztal előtt. Ez a nyugodt, szelíd, de határozott viselkedés jól mutatta tiszta és erős hitüket. Rendíthetetlenek voltak, ahogy majd Márdokeus is az lesz *Eszter* könyvében vagy az apostolok a főtanács előtt az *Apostolok cselekedeteiben*. A hívő ember és a hívő közösség mindenkor tiszteli ugyan az államhatalmat, de együttműködésre nem léphet vele, sem imádatlaltal nem közelíthet hozzá. Erre a legravasabb sátrani kísértésre majd Jézus adja meg a rövid és pontos választ: „*Eredj el, Sátán, mert meg van írva: az Urat, a te Istenedet imádd, és csak néki szolgálj.*” (Mt 4,10)

A király azonban nem tágitott, haraggal telt el tekintete, és elváltozott arcszíne is a héber ifjakkal szemben, s felgerjedésében megparancsolta, hogy a kemencét hétszer jobban fűtsék be, mint azt általában szokták. A legerősebb férfiakat választotta ki seregéből, hogy kötözzék meg Sidrákot, Misákot és Abednegót, majd ruhástól vessék őket az égő, tüzes kemencébe. Olyan szigorú volt a rendelkezés, hogy akik felvitték őket a kemencébe, azokat megölte az izzó láng hevessége.

Mikor beestek a katlanba, maga Nabukodonozor is ellenőrizni akarta parancsának végrehajtását, és a helyszínre sietett. Rendkívüli jelenet tárult elébe. A tűz közepében az elítéltek járkáltak, de nem hárman, hanem négyen, és a negyediknek arca olyan volt, mintha istenek fiának ábrázata lenne. A Biblia szerint ezt a nem közönséges csodát annak az isteni személynek a jelenléte idézte elő és biztosította, aki a történelem során már eddig is többször megjelent és segítséget nyújtott a választott nép életében. Ő volt az az „Úr”, aki a két angyal Sodomába való távozása után Ábrahám előtt maradt, mint mennyből érkező angyal, akinél a pátriárka a romlott városok megóvásáért esedezett (1Móz 18. fej.). Ő volt az, aki a Jabbók partján éjszakai tusában küzdött Jákobbal (1Móz 32. fej.). Ő volt az, aki az égő csipkebokorból megszólította Mózeset a „*vagyok, aki vagyok*” önmegjelöléssel (2Móz 4. fej.). Ő volt az, aki Józsué előtt kivont karddal a kezében állt Jerikó elfoglalása előtt (Józs 5–6. fej.). Sámson szüleinek is ő jelent meg (Bír 13. fej.), s most, Dániel könyve 3. fejezetében is a közbenjáró Istent, a későbbiekben világra született Jézus Krisztust látjuk. Ezek az ószövetségi megjelenései (epifániái) különböznek betlehemi megszületésétől (incarnatio), mert emberi formában, de még nem emberré válva sietett övéi megmentésére.

Nabukodonozort megdöbbenette ez a tapasztalat. Kihívta a három héber ifjút a tűz közepéből. A fejedelmek, a helytartók, a kormányzók és a király tanácsosai megvizsgálták a férfiakat, s azt találták, hogy egyetlen hajszáluk sem égett meg, de még ruháik sem vették át a tűz szagát. A csoda tehát letagadhatatlan volt.

Nabukodonozornak volt min elgondolkodnia, és újra megalázta magát. Ahogy nem sokkal ezelőtt elfogadta Dániel szájából álmának értelmezését, most is vallomást tett. Elismerte, hogy Isten angyalát küldte el az égből, hogy kiszabadítsa szolgálait, és áldani kezdte újra az eget Istenét, nem a bálványokat, hanem „*az egyedül igaz Istent*” (Jn 17,3). Felhevülésében azonban túlzásba is esett, mert azt is megparancsolta, hogy aki káromlást mond Sidrák, Misák és Abednegó Istene ellen, az darabokra tépessék, és házát szemétdombbá tegyék. Ugyanakkor megparancsolta, hogy a jeleket és csodákat, melyeket cselekedett vele a felséges Isten, jelentsék meg birodalma alattvalóinak is. Úgy tűnt, hogy Nabukodonozor megtérése mélységes és végleges lesz, amely azzal is járt volna, hogy a fogságba vitt héber nép missziója diadalmasan haladt volna előre. Az idegen, elnyomó ország első embere fogadta el az igaz Isten-hitet.

Az emberi lélek azonban kiismerhetetlen. Ahogy a szintén ebben a korban élő Jeremiás próféta kérdezte: „*Csalárdabb a szív mindennél, és gonosz az, kicsoda ismerheti azt?*” (Jer 17,9)

A királyt ismét elővették kísértései, mint a hatalmi embereket folyamatosan. Ezúttal a hatalmi téboly félelmetes bugyraiba zuhant alá.

→ ←

4. FEJEZET ■ Az előző három fejezet nyomán azt vélhetnénk, hogy Nabukodonozor élete, aki immár kétszer tett tanúságot az igaz Istenről, végre nyugópontra jutott. Külsőleg békében élt házában és palotájában, amikor álmot látott, ahogy az első al-

kalommal is. A káldeus varázslók és jóvendőmondók azonban ezúttal sem tudták megjelenteni neki az álmot értelmét, noha most az álmot magát elébük tárta. Ismét Dániel, akit Baltazárnak kereszteltek el, fedhette fel előtte álmának jelentését, mert azt ismét Isten küldte neki.

A király a föld közepén álló, rendkívüli erejű és magasságú fát látott, mely az égig ért, és ágai a föld széléig terjedtek. Levelei szépek voltak, gyümölcse sok volt, alatta árnyékot találtak a mező vadjai, ágain az ég madarai fészkeltek, és sok embert táplált. Ugyanakkor egy Vigyázó és Szent szállt alá az égből, és erős kiáltással adta tudtul, hogy vágják ki a fát, vagdalgják le ágait, rázzák le leveleit, hányják szét gyümölcseit, a madarak rebbenjenek el ágairól, a vadak pedig fussanak szét lombkoronája alól. Egyedül gyökerének törzsökét hagyják meg a földben, de vas- és ércáncokra verve a mező fűvén, az

ég harmata öntözze, és barmokkal együtt éljen a föld fűvéből. Emberi szíve változék állatira, és mindez hét ideig, vagyis hét évig tartson.

Dániel, meghallgatva ezt az álmot, közel egy óráig rémületbe esett, és alig tudott megszólalni. Erőt véve magán, lépésről lépésre mondta el Nabukodonozor királynak, hogy mi fog vele megtörténni. Mert ez a nagy és csodálatos fa magát az uralkodót jelképezte, akinek szívét Isten látta, és pontosan érzekelte, mennyire önmagát tartotta a legnagyobbnak és legerősebbnek. Szinte istennek az Isten helyett. Ezért Isten el-

vette az esztét, és szabad folyást adott örületének. Ez az elmeháborodottság hét évig tartott, és beteljesült az uralkodón mindaz, amit az álmot előre megjövendölt felőle. Az állatokkal együtt élt, fűvet adtak neki, mint az ökörnek, égi harmattal öntöztetett a teste, szőre megnőtt, mint a saskeselyű tolla, és madarakhoz hasonló körmök fejlődtek ki ujjai hegyén. Csodával határos módon azonban ez idő alatt senki sem tört trónjára, s amikor a hét év elteltével szemeit még az égre tudta emelni, és el tudta ismerni, hogy nem ő, hanem Isten az igazi Isten, akkor visszatért hozzá értelme, ékessége és méltósága. Ekkor tanácsosai és főemberei fölkeresték őt, s visszahelyezték a trónra. Élete végén még rendkívüli nagyság adatott neki. E tapasztalat után is közzétette dicsőítő, magasztaló szövegét birodalma lakói számára arról az Istenről, aki mindig igazságosan cselekszik, akinek útjaiban ítélet áll, és aki a kevélységben járókat megaláztatja.

Fölvetődhet a kérdés, hogy ilyen mély megzavarodottságból és elesettségből mi által is emelkedhetett fel újra az épeszű emberek sorába és egy világbirodalom vezető székébe Nabukodonozor király?

Dániel ezt már rémületes tapasztalata előtt megjelentette neki, amikor igazságos szabadulását „*a szegényekhez való irgalmasságnak*” tulajdonította.

A Biblia szerint az emberek bölcsessége bolondság az Isten előtt, a földi életben viszont azt tapasztalhatjuk, hogy Isten bölcsessége a bo-

és a papok tetszésük szerint hatalmaskodnak, s az én népem így szereti! De mit cselekszenek majd utoljára?!” (Jer 5,30–31) Jézus Krisztus egy földi vezető, Galilea negyedes fejedelmét, Heródes Antipast „rókának” nevezte (Lk 13,32). Ha őszinte beismeréssel és megbánással Istenhez fordul, minden ember megtérhet azonban, még a legvérszomjasabb diktátorok és vezetők is.

Nabukodonozort ebben a megtérésben az támogatta, hogy bármennyire is magabízó, öntelt és gögös ember lett, uralkodásának éveiben nem felejtkezett el országa szegényeiről. Szívének ezzel a hajlandóságával öntudatlanul is az igaz Istent tisztelte. A Biblia meghatározza, hogy mi az igazi istentisztelet: *Tiszta és szeplő nélkül való istentisztelet az Isten és az Atya előtt ez: meglátogatni az árvákat és özvegyeket az ő nyomorúságukban, és szeplő nélkül megtartani magát e világtól.*” (Jak 1,27)

Nabukodonozor sok jót tehetett volna az első álom és annak megfejtése után, nemcsak a héber ifjakkal, hanem egész országával is. Nem kellett volna neki hatalmas aranyasztalt öntetnie. De az ez utáni tapasztalat nyomán is megtérhetett, újjászülethetett volna, és talán más birodalmi szerkezetet hozhatott volna létre. Isten bőkezűen ellátta volna áldásaival. Ő azonban az önérvényesülés, az önfelmagasztalás útjára siklott át minduntalan. Nagy dolog volt, hogy mint „*tűzből kikapott üszök*” (Zak 3,2), önmaga megtérhetett, és végül az örök élet várományosa lett.

Isten sosem azt nézi, hogy mennyi jót megtehetünk volna, ha elfogadjuk áldásait, hanem annak örül, ha végül megtér az ember – és ha azt a sok jót, amit elkészített számunkra, nem végeztük is el, de legalább az egyes ember megmenekül, így a megváltás terve már célhoz ért. Nabukodonozor végül is megbékélt Istennel, beismerte gyenge teremtményi mivoltát. Így ért véget több évtizedes uralkodása, mely után a hatalmat Evil-Merodák, Nabonid és Belsazar vették át, akik azonban végső válságába sodorták az Újbabiloni Birodalmat. Az ő élettörténetük közül csak a legutóbbiról emlékezik meg Dániel könyve, mindjárt a következő fejezetében.

Reisinger János

örökítette meg ilyen részletesen a Biblia, mert tulajdonképpen minden ember élete benne foglaltatik. Mindannyian tékozló fiak vagyunk, ahogy később Jézus példázata mondja (Lk 15,11–32). A vezető embereket azonban különös veszélyek fogják körül a földi történelemben. Sokszor elmegy az eszük, ahogy Jób könyve mondja (Jób 12,24), gyakran pedig „*meghervadnak a föld népének nagyjai*”, ahogy Ésaiás próféta állítja (Ésa 24,4). A föld politikai és vallási vezetőiről lesújtó képet nyújt egy harmadik próféta, Jeremiás: „*Borzadalmas és rettenetes dolgok történnek e földön: A próféták hamisan prófétálnak,*

Ifjak és vének szépsége

Az ifjú arc, váltakozó vidám és szomorú tündereivel: mozgalmas, szikrázó, örvénylő, csábító szépség. Az öreg arc, szilárd formáival, a ráncok egyenletes hálózatával: nem csábító, önmagában való, fenséges, nyugodt szépség.

A mai embert az érzékiség rángatja, csak a csábító-szépét ismeri, s az öreg arc hatalmas szépségéhez kevésnek van szeme. S többnyire el is rútitják ifjú arcukat, nemiségük plakátját formálják belőle; s elrútitják öreg arcukat is, mert a fiatalság nyomorúságos roncsát őrizgetik rajta.

Az egyéni ember irtózik a megvénüléstől: úgy fogadja, mint elgyengülést, tehetetlenné-válást, méltatlan megaláztatást. Az igaz ember nem irtózik a megvénüléstől, hiszen benne érheti el zavartalan kibontakozását; az ő évei lépcsők, egyre magasabbra. Ha nem félsz betegségtől, nyomortól, öregségtől, haláltól, semmiféle csapástól, részedre az öregség egyre biztosabb kiteljesülés lesz: a szegénység tehetetlen szabadság, bármilyen nyomorúság gyarapodás...

A szépről

A természetben nincs semmi ízléstelen... Az emberi szem vásári limlomhoz szokott és nehezen igazodik az isteni-széphez.

A legveszélyesebb „házasság”

A jelenkor legveszélyesebb ördögnásza: Érzélgősség úrnő és Propaganda úr egybekelése. Bármi képtelenséget akar a propaganda elfogadtatni, úgy alakítja, hogy a tömeg érzélgősségéből kiváltsa egyfelé a meghatódást, másfelé a fölháborodást, és nyert ügye van.

Az erkölcsről

Az erény sosem erőszakos; ezzel szemben bármelyik álerény jelszava lehetne: Amit én nem teszek, másnak sem szabad.

Az álerények fojtogatják a hitet, igazságot, erkölcsöt, tudást, szépséget; mindazt, ami az emberiség állandó kincse, megmérgezik, azáltal, hogy rájuk hivatkozva kötelezővé teszik saját tőpörödöttségüket.

A bűn nem akkor legveszedelmesebb, mikor nyíltan és bártan szembeszegül az erénnyel, hanem mikor erénynek álcázza magát, és megfertőzi a felismerőérzékét.

A sötétbe merülés, általános pusztulás, egyetemes kínszenvedés ellen mit tehetsz? Semmit és mindent. Embertársaidért nem tehetsz többet, mint hogy az egyetlen menekülési módot tudatod velük. Erőszakkal megmenteni senkit sem lehet, amikor az özön mindent beborít.

Írmagját se tórd magadban semmiféle érvényesülési szándéknak. Mert ahogy előbbre törtetsz az életben, úgy csúszol vissza önmagadban.

...Még a legnyomorultabbnak is van olyan lelki kincse, mely belőled hiányzik. Kifogásolni, fölényeskedni bárki tud; tanulj meg mindenkitől tanulni.

Önvizsgálat és imádság

Az önvizsgálat legegyszerűbb módja az imádság. Ha imádban Istennek gyónod meg hibáidat, ezzel bejárod személyednek minden zezugát, mert az ember, imájában, őszintére vetkőzik Isten előtt; önmagának folyton hazudozik, de Istennek nem mer hazudni.

WEÖRES SÁNDOR
GONDOLATAIBÓL

SZEMÜNK ELŐTT FORMÁLÓDIK...

I. Szemünk előtt formálódik ki az, ami csaknem kétezer esztendeje benne foglaltatik a Szentírásban, és amiről Ellen White csaknem 150 évvel ezelőtt írt. Jelenések könyve 13. fejezetének arra a szakaszára utalunk, amely a „földből feljövő fenevad” bámulatos átalakulásáról szól (13,11–14). Különös-képpen figyelemre méltó, hogy a 13. fejezetben még fenevadként, azaz világi hatalomként bemutatott országról Jelenések könyve 19. fejezete már úgy szól, mint „hamis prófétáról” (20. vers), tehát mint elsődlegesen vallási jellegű hatalomról. (Az azonosság kétségtelen a földből feljövő fenevad és a hamis próféta között, mivel Jelenések könyve 19,20 úgy azonosítja a hamis prófétát, mint amely a „csodákat tette, amelyekkel elhitette” a fenevad imádatának megnyert embereket, és ugyanezt mondja a prófécia a földből feljövő fenevadról is a 13. fejezetben.)

A Bibliában megadott ismeretjelök alapján annyira egyértelmű a földből feljövő fenevad azonosítása (figyelembe véve még Jel 12,16-ot is), hogy valóban nem jöhet számításba más ország, mint az Észak-Amerika földjén mintegy a semmiből kinőtt „fiatal” (alig több mint kétszáz éves) nagyhatalom, az Amerikai Egyesült Álla-

mok. Noha 1888-ban, amikor Ellen G. White *A nagy küzdelem* c. könyvét írta, még semmi jel nem mutatott arra a drámai átalakulásra, amiről Jelenések könyve beszél, ilyen félreérthetetlen mondatok íratk le a könyvben: „A nemzet szólása, törvényhozói és bírósági szerveinek ténykedése. Ez a nemzet intézkedéseivel meghazudtolja azokat a liberális és békés elveket, amelyeket politikájának alapzataként fektetett le... Ahhoz, hogy az Egyesült Államok megformálhassa a fenevad képmását, a vallási hatalomnak úgy kell a polgári hatalmat irányítania, hogy az egyház az államhatalmat is saját céljainak is saját szolgálatába állítsa.” (*A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 394–395. o.)

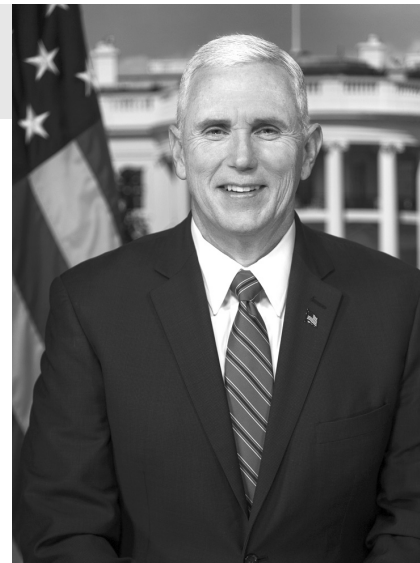
A *Kürtszó* előző számában azal zártuk az idők jeleiről szóló beszámolót, hogy lapzártá után jött a hír: Donald Trump lett az Amerika Egyesült Államok elnöke. Azóta beiktatták hivatalába, és számos hír sokkolja az USA lakosságának nagy részét, valamint a világot is első intézkedéseivel kapcsolatban. Számos elemzés olvasható különböző folyóiratokban, amelyek feltárják általános meglepetést okozó választási győzelmének a hátterét is. Ismertté lett, hogy az úgynevezett vallásos jobboldal, közelebbről a radikális

evangelikál protestánsok juttatták hatalomba. Ennek a sokmillió népcsoportnak a 80%-a Trumpra szavazott.

Billy Graham fia, Franklin Graham például ezt nyilatkozta erről: „Amerika-szerte keresztények százazrei imádkoztak. A keresztények kivonultak minden állami... épülethez, hogy a választásokért és Amerika jövőjéért imádkozzanak. Imacsoportok jöttek létre. Családok imádkoztak. Gyülekezetek imádkoztak. Majd a keresztények elmentek szavazni, Isten pedig beavatkozott. A média képviselői a fejüket vakargatva próbálják megfejtetni hogyan is történhetett ez. Meggyőződés, hogy... Isten avatkozott közbe, és nem hagyta, hogy országunk teljes mértékben egy istentelen és ateista program befolyása alá kerüljön.” (Idézi: *Új Exodus*, 2016. december, 26. o.)

Számos elemző úgy véli, hogy a jó ideje politikailag is aktivizálódó (vagy inkább aktivizált) amerikai vallásos jobboldal trójai falóként juttatta hatalomba Donald Trumpot, mert mögötte ott áll a vallási és lelkiismereti szabadságot még nála is jobban veszélyeztető Mike Pence, akit alelnökévé választott, és akiről ilyeneket írnak:

„Mike Pence lesz az amerikai történelem legnagyobb hatalommal bíró keresztény szupremácistája... A keresztény szupremáciát hirdető mozgalom célja »Amerika visszatérítése Krisztushoz«, az Egyesült Államok keresztény országgá alakítása, amelyet bibliai

Mike Pence, az USA alelnöke

törvények szerint kormányoznak. Ennek érdekében arra törekszik, hogy a fontosabb állami, gazdasági, közéleti, oktatási pozíciókat a mozgalom tagjaival töltsék be... Pence felemelkedése az amerikai kormányzat második legfontosabb pozíciójába a radikális vallásos jobboldal félelmetes puccsának tekinthető. Pence – és keresztény szupremácista militáns bajtársai – önmagukban nem lettek volna képesek a Fehér Ház meghódítására. Donald Trump számukra Isten küldötte volt... Mike Pence és radikális jobboldali társai keresztény teokráciát akarnak létrehozni az Egyesült Államokban. Izgatottan készülnek arra, hogy a Fehér Ház, a Képviselőház és a Szenátus is republikánus ellenőrzés alá kerül, és dédelgetett céljuk az, hogy fanatizmusukat a Legfelső Bíróságra kényszerítsék.”

(<https://theintercept.com/staff/jeremy-scahill/>; 2016. november 15.)

„Az amerikai sajtóban több helyen is találkozni olyan véleményekkel is, melyek szerint elképzelhető: Trump előbb-utóbb lemondani kényszerülhet az elnök-

ségről, és ez esetben Pence veszi át az elnöki pozíciót. Az sem kizárt, hogy a következő választásokon már Pence indul elnökjelöltként. Mindezen lehetséges jövőbeli verziók mellett ugyanakkor az viszont már most tény, hogy az új elnök jelezte: Pence-re kívánja bízni a napi kormányzás munkáját. Bárhogyan is alakul a helyzet, Pence és a mögötte álló keresztény szupremácista mozgalom jelenlegi hatalomra kerülése reflektorfénybe állítja az állam és az egyház politikai összefonódására törekvő csoportok befolyásának rendkívüli megerősödését, illetve a különböző protestáns és katolikus közösségek egyre intenzívebb egymásra találását az Egyesült Államokban...” (Ursulafaw: Mike Pence Is A Theocrat. His Christian Supremacist Followers Seek To Take Over America. Seriously, www.dailykos.com)

Magyarországi lapban is olvashattunk olyan interjúrészt, amely megerősíti a fenti elemzésekben foglaltakat. Az alábbiakban a *Heti Válasz* 2017. február 2-ai számából idézünk, egy Szenczy Sándorral, a Baptista Szeretetszolgálat vezetőjével készített interjúból. Az interjúalany egy éve az Egyesült Államokban él, és jelen volt Donald J. Trump beiktatásán is. Nyilatkozatain érződik, hogy egy hullámhosszon van a Trump megválasztásától korszakváltást remélő evangelikál protestánsokkal.

Íme az interjú egyik tanulságos részlete:

„Riporter: A Trump-kabinet minden korábbi amerikai kormányánál hangsúlyosabban vállalja a keresztény jelzöt. Ez miben nyilvánul meg a gyakorlatban?

Sz. S.: Valóban, erős a kormány mögött a tv-prédikátorokkal is fémjelzett evangéliumi, pünkösdi, újjászületett keresztények támogatása. Az pedig nagyon rokonszenves, hogy Trumpék minden alkalmat imával, prédikációval kezdenek, és más módon is tanúságot tesznek hitükről. Ma még nem látjuk, hogy a kormányzásban a vallásnak mekkora szerepe lesz, de tény, hogy a Biblia mindenhol ott van, és mintha Isten is jobban a középpontban állna... Az evangéliumi keresztények körében... nagy a várakozás, hogy mostantól nem annyira a demokrácia, mint inkább a teokrácia felé mozdulnának el a dolgok.

Riporter: Tessék?

Sz. S.: Teokrácián nem valami ókori államformát kell érteni, hanem azt, hogy még demokráciában is legjobb az Istentől kapott tekintéllyel igazgatni a dolgainkat.” (A lap 29–30. oldaláról.)

Nem kétségtelen bizonyosságai-e a fentiek annak, hogy az USA átalakulása, a vallási és a világi elem összeolvadása ebben az államt és egyházat korábban élesen szétválasztó országban ELKEZDŐDÖTT?! Sőt, nem az a folyamat indult-e el, mely azt eredményezi, hogy a vallás kerül felülre, azaz uralkodó, meghatározó pozíciót szerez a világi elemhez képest?

II.

Szemünk előtt megy végbe a római pápaság felemelkedése mintegy az egész világot eszmeileg irányító hatalommá, pontosan úgy, ahogy Jelenések 13,2–3 és 8 erről beszél.

Sokatmondó hír, hogy a vatikáni bíboros-államtitkár, Pietro Parolin is felszólalt január 18-án a davosi világgazdasági fórumon. „A Szentszék világszintű vezetőként lép fel, és ezt a szerepét szinte mindenki elismeri, ahogyan azt a Vatikánba érkező delegációk mutatják” – ez a mondat olvasható a *Magyar Kurír* január 21-ei híradásában. A bíboros arról beszélt a davosi fórumon, „el kell ismerni azt, hogy az Európai Unió válságban van... Vissza kell térni az európai alapító atyák gondolatához, akik olyan Európáról álmodtak, amely személyekből, elvekből, egy közös elképzelésből áll, nem pusztán piacokból és gazdaságból. A vatikáni főpásztor ezzel kapcsolatban felhívta a figyelmet a vallás fontosságára, melyet nem szabad kirekeszteni a közéletből, és a magánszférába száműzni.” (Forrás: *Vatikáni rádió/Magyar Kurír*)

III.

Szemünk előtt megy végbe, hogy vallási oldalról kezdik hangsúlyozni a béke és biztonság ígértét, amint erről 1Thess 5,3-ban olvashatunk: „Mikor ezt mondják békesség és biztonság, akkor hirtelen veszedelem jön rájuk...” Az ez évi ökumenikus imahét (január

Ökumenikus imahét (Debrecen)

15–22.) 8. napi felolvasási anyagában ilyen mondatok szerepeltek: „Mi van akkor, ha...? Mi van akkor, ha a bibliai próféciaik egymás után valóra válnak? Mi lenne, ha megszűnnének a háborúk, és nem fegyverekre költenénk a pénzt, hanem az élet fenntartására? Mi lenne, ha Isten igazságossága és békéje uralkodna? Olyan béke jönne létre, amely több, mint a háború hiánya. Mi lenne, ha az egész emberiség együtt ünnepelne, és senki sem maradna ki belőle?” (Idézi: *Krónika, az Evangélikus Egyház Hírlevele*, 2017. január 15.)

IV.

Végezetül egy kicsit felemás, de azért mégis jó hír Svédországból: A múlt év október 31-ei eseményre, amelyen a svédországi Lundban, a lutheránus világszövetség elnöke és Ferenc pápa együtt nyitotta meg a reformáció emlékévét, minden svédországi

egyház meghívást kapott. Göran Hansen adventista unióelnök azonban nem élt a meghívással, hanem levelet írt a svédországi evangélikus egyház érsekének, valamint a svédországi katolikus egyház vezető püspökének, amelyben megindokolta távolmaradását. Ezt a levelét körlevélben ismertette az adventista gyülekezetekkel. A svéd adventista egyház hivatalos oldalán jelent meg a levél 2016 novemberében. Idézünk először egy mondatot a gyülekezeteknek szóló kísérőlevélből: „Tudomásom szerint én vagyok az egyetlen egyházi vezető Svédországban, aki nem fogadta el a meghívást.”

Részlet a fent említett, egyházi vezetőknek írt levélből: „Örömmel tekintünk arra a nyílt és tiszteletteljes atmoszférára, amely a keresztények között van érvényben ma, és amely eloszlatja az előítéleteket, gazdagít és hozzájárul a békéhez és a szabadsághoz. A »Szembenállástól a közösségig...« c. dokumentum sok tekintetben beszélő példája ennek a jó törekvésnek. Sok pozitívumot kell megemlíteni arról a fejlődésről, amely a Római Katolikus Egyházban történt... Ugyanakkor, amikor figyelembe vesszük az egyházzal szembeni bibliai próféciaikat Jézus közeli visszajövetelének a fényében, egy aggasztó fejleményt is látunk... Olyan egyoldalú törekvést, amely a kereszténység egységének a visszaállítását a reformáció öröksége feladásának az árán kívánja elérni, nem látunk szerencsésnek.”

Összeállította: Vankó Zsuzsa

Az egészségügyi reform befolyásolja üdvösségünket

„A világon minden mozgásban és nyugtalanságban van. Az idők jelei vészjósló módon vetítik előre a ránk következő események árnyát. A válság fokozatosan telepszik ránk... Sátán látja, hogy ideje rövid, minden eszközét beveti annak érdekében, hogy az embert becsaphassa, megtéveszthesse, megkötözhesse, amíg a kegyelmi idő le nem telik, és az irgalmom ajtaja örökre be nem csukódik.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 552. o., Az Olajfák hegyén c. fejelet)

Többen népünk sorai között vegetáriánusok, ezért ők úgy gondolják, az egészségügyi reform követői, mivel feladták a hús fogyasztását. Az egészségügyi reform az utolsó idők népének idején messze túlmutat azon, hogy feladtuk a húsevést. A próféta-ság Lelke annak a világosságnak a fényében, amelyben ma élünk, és azoknak a történéseknek a tudatában, amelyek lejátszódnak, felszólít bennünket a teljes egészségügyi reformra – vagyis mindent fel kell adnunk, ami kárt okoz testünknek, amely a Szentlélek temploma (lásd 1Kor 6,19–20). Nagyon komoly időben élünk, amely igen komoly figyelmet igényel.

„A nagy küzdelem közeleg a befejezéshez... Adventisták vagyunk, nem élünk meg a szívdobogásunk azoknak a dolgoknak a láttán, amelyek feltáru-
lunk szemünk előtt? Az Úr jön. Halljuk lépésének közeledtét.” (*Marantha*, 220. o.)

Számot vetsz fizikai és lelki életeddel? Nem látjuk és nem halljuk lépéseit, ahogy Isten közeledik? Amikor látjuk a körülöttünk teljesedő tényeket, nem érezzük, hogy „valami rendkívüli, döntő eseménynek vagyunk a tanúi”? (*Próféták és királyok*, 537. o., A láthatatlan vigyázó c. fejelet)

Nincs itt az ideje Isten népe életében megtisztítani a testet minden káros, pusztító bűntől, hogy készen álljunk a végső napokra, amelyekben már benne élünk?

„Ha férfiak és nők őszintén megtértek, lelkiismeretesen alkalmazzák azokat a törvényeket, amelyeket Isten megalapított, hogy mentesek legyünk minden fizikai, szellemi és erkölcsi gyengeségtől... Felelőséggel tartozunk Istennek szokásainkért és mindennapi gyakorlatunkért. Ezért a kérdés részünkre nem az, mit fog mondani a világ, hanem az, hogy keresztényként hogyan álljak a szokásokhoz, amelyeket az Úr kialakított bennem. (Eféz 2,22)” (*In Heavenly Places*, 191. o.)

Alkalmassá válni Isten hatalmára és jelenlétére

Isten terve távol tartani bennünket a megtévesztéstől, az elhitetéstől, a befolyástól, és azoktól a félrevezetésektől, amelyeket Babilon táplálkozása nyújt, melyeket hatalmas élelmiszerboltjaink, díszes dobozokban, látványos csomagolásban és kívánságot keltő üvegekben kínálnak a vásárlóknak.

Dániel könyvének tizenhét éves ifjai már eleve elhatározták, hogy nem fogadják el Babilon étkeit, csak azt, amit az Úr kirendelt számukra a földeken és a kertekben. Nincs itt az ideje annak, hogy mi is ezt határozzuk el a szívünkben, és hasonlóképpen tegyünk? Nem látjuk az emberi szenvedést, amelyet a betegségek tömegei okoznak a világon napjainkban? Itt az ideje annak, hogy végre felbredjünk lelki és fizikai fásultságunkból.

Isten azt szeretné, hogy lássuk, amint „emberi mivoltunk helyreáll, megszépül, újraépül romjaiból, és alkalmassá válik az Isten jelenlétére”. (*Bizonyságtételek*, V., Istenfélelem a gyakorlatban c. fej.) Nemcsak lelki, de fizikai értelemben is.

„Az egészségügyi elvek tanítása során mindig tartsuk szem előtt a reform legfontosabb célját, hogy úgy testileg, mint lelkileg a legmagasabb szintet érjük el. Mutassuk be, hogy a természet törvényei mint Isten törvényei a mi javunkat szolgálják, az ezeknek való engedelmesség már az itteni életben boldogságot eredményez, és alkalmas eszköze annak, hogy előkészítsen arra az életre, amely ezután következik.” (*Evangelism*, 526. o.)

„Nem üzhetünk gúnyt az Isten-adta egészségügyi megújulás világosságából anélkül, hogy az ne ártna azoknak, akik megkísérlik követni azt; senki sem remélheti, hogy sikeres lehet Isten munkájában, miközben tanítása és példamutatása ellenkezik az Isten küldte fényvel.” (*Étrendi és táplálkozási tanácsok*, A megújulás okai c. fej.; 48. levél, 1902)

„Láttam, hogy az egészségügyi reform része a harmadik angyal üzenetének, és éppen annyira szoros összeköttetésben áll vele, mint a kar és a kéz az emberi testtel. Azt láttam, hogy nekünk, embereknek előre kell lendíteni ezt a nagyszerű munkát. Prédikátoroknak és egyháztagnak összhangban kell munkálkodniuk. Isten munkásai nincsenek felkészülve a harmadik angyal hangos kiáltására.” (Uo., 74. o.)

Mindent összevetve, Isten az adventista egyházat teszi felelőssé, és rajta kéri számon az egészségügyi reformmal kapcsolatos, nekik adott világosságot. Ez része a harmadik angyal üzenetének, és mi még fel sem készültünk a hangos kiáltásra. Hogyan lehetséges ez? Úgy, hogy mi még mindig a világ babiloni étkezéséhez ragaszkodunk, ezért nem pecsételtünk el, és nem vagyunk felkészülve a harmadik angyal hangos kiáltásának a hirdetésére.

Beszennyezzük Isten templomát

Miközben többen közülünk feladták már bizonyos ételek fogyasztását, sokan még mindig ragaszkodunk más étkekhez, amelyekkel beszennyezzük az Isten templomát, amely szent, és arra a célra rendeltetett, hogy Isten Lelke lakóhelyül szolgáljon (lásd 1Kor 3,16–17).

Így, ha szennyezzük a testünket, hogyan lakozhat a Szentlélek abban? Jelenések könyve 21,27 a következőket mondja: „Tisztátalanok pedig nem jutnak be oda” [az új Jeruzsálembe], miért gondoljuk, hogy a Szentlélek lakik mibennünk, ha beszennyezzük testünket? Többen közülünk még mindig ragaszkodnak dolgokhoz, amelyeket a próféta Lelke kimondottan tilt, ilyen például az ecet, a sütőpor és a nagy mennyiségű cukor. A tudomány egyértelműen kimutatja, hogy más élelmiszerfajták is hasonlóképpen károsak, úgymint a tejtermékek és a csokoládé (amely nemcsak koffeint tartalmaz, hanem nagy

mennyiségű cukrot és tejszínt is). Más termékek hidrogénezett (transz)zsírokat tartalmaznak, kazeint, kémiai anyagokat, amelyet tartósításra használnak, ételszínezékeket, mint az üdítőitalok és a gyorsételek.

Némelyek itt szót kérnek, és a következőket mondják: „Azért várjunk egy pillanatra, túl messzire mentünk. Az általam említettek szinte mindenben benne vannak! Hogyan kerülhetnénk el ezeket?” Éppen ez a lényeg! Majdnem mindenben benne vannak, amit az élelmiszeripar megtermel. Ezért itt az idő visszatérni a gyümölcsök fogyasztásához, a zöldségtermékekhez, a magvakhoz és gabonához, „azok annyira természetes formájában, amennyire csak lehetséges”. (*Étrendi és táplálkozási tanácsok*, 314.) Ahogy látjuk a végső krízis megjelenését a horizonton, fel kell készülnünk a végső átváltozásra – lelkileg éppen úgy, mint étkezésünk megváltoztatására is.

Figyeljük meg, mit mond az Úr szolgája: „A cukor eltömi a szervezetet... Megakadályozza az élő szervezet munkáját.” (Uo., Az édességek c. fejezet) „Azt a világosságot kaptam, hogy a cukor, ha nagyobb mennyiségben használjuk, jobban rombol, mint a hús.” (*Bizonyságtételek*, II., 18. bizonyságtétel – a Keresztény mértékletesség c. fej.) „A sajtot soha ne ismerje meg a gyomrod.” (*Étrendi és táplálkozási tanácsok*, 368.)

„Az igazi mértékletesség erre tanít: tartózkodjunk minden károstól, és használjuk józanul azt, ami egészséges!” (*Pátriárkák és próféták*, Sámson c. fej.)

Mára a tudomány is felismerte azt, amit Isten korábban megmutatott az egyháznak, miszerint óriási veszélyt jelentenek az emberek által előállított élelmiszer-készítmények.

„Megmutatták nekem, hogy a mértéktelenség aggasztó méretekben fog eluralkodni a világon, és ezért mindenkinek, aki az Isten népéhez tartozik, magas szintre kell állnia a reformáció megvalósításában a szokásokat és a gyakorlatot illetően... Megmutatták nekem, hogy Isten az ő parancsolatait követő népének reformátkezést rendelt, amely által betegségeik, szenvedéseik nagymértékben csökkenni fognak.” (*Counsels on Health*, 531.) Ha Isten népének tagjai a maga teljességében gyakorolják az egészségügyi reformot, sokkal kevesebb szenvedés és betegség sújtja majd őket.

Az egészség és a lelki nyugalom ígéretei

Akarod a lelki békét, amelyet az egészségügyi reform kínál? Akarsz jelentős változást, csökkenést a betegség és a szenvedés terén életedben? Akkor kövesd Ésaías 26,3–4 dorgálását: „Kinek szíve Reád támaszkodik, megőrződ azt teljes békében, mivel Tebenned bíz; Biztatok az Úrban örökké, mert az Úrban, Jehovában, örök kőszálunk van.”

Békességem van efelől, mert bízom az Úrban, abban, amit Ő mond, beleértve az étkezés kérdését is, hogy vezeti az Ő népét, azokat akik benne bíznak és figyelnek rá, ezáltal örökké tartó erőt nyernek. Ez jögalap a bizalomra. Akarod ezt te is?

Emlékezz, amikor Izrael követte Isten tervét, és negyven éven át a pusztában mannat evett, amely a menny kenyere volt, nem találtatott beteges személy a törzsek között. (Zsolt 78,19–32; 5Móz 7,15)

Hiszem, hogy ha Isten népe teljes egészében követni fogja az Ő tervét ma, nem lesz betegség közöttük, különösen akkor nem, amikor a nehéz idők jönnek.

„Nagy jelentősége van annak, hogy személyesen vegyük ki a magunk részét, értelmes módon megértjük azt, mit kell ennünk és innunk, s általa hogyan őrizhetjük meg az egészségünket. Mindnyájunknak bizonyítanunk kell, elfogadtuk-e az egészségügyi elveket, vagy még mindig követjük az egyéni élvezetek útját.” (*Review and Herald*, 1910. február 10.)

Az étvágy megtisztítása

Eloolvassuk a csomagolt élelmiszerek összetételét, hogy ezáltal óvjuk az egészségünket, s őrizkedünk az egészségtelen termékektől? Mi az utolsó napokban éppen úgy próbának vagyunk kitéve, mint Ádám és Éva az Édenkertben megpróbáltatott, vagy mint Izrael népe meg lett vizsgálva a negyven év alatt a pusztában. De a mi Urunk is próbának volt kitéve a pusztában, amikor negyven napig böjtölt érettünk.

„Isten dicsőségére” eszünk és iszunk (1Kor 10,31), vagy a saját élvezetünkre?

„Létezik egy népes csoport, akik elutasítanak mindenfajta reformmozgalmat, legyen az bármely értelmesen átgondolt, amely valamiféle korlátozást kíván megvalósítani az étvágy terén. Az ízekre hallgatnak, ahelyett, hogy az egészség elveit vennék figyelembe.” (*Counsels on Health*, 153.)

„Hogyha ezen elvek figyelembevétele nyomán, mi, keresztény reformátorok kordában tartjuk az ízlésünket, és táplálkozásunkat Isten terve szerint valósítjuk meg, befolyást árasztunk másokra ezekben a dolgokban, ami által dicsőítjük a mi Urunkat.” (*Étrendi és táplálkozási tanácsok*, 380–381.) Ha elvből cselekszünk e dolgokban, ha keresztény megújulóként neveljük ízlésünket, és Isten tervéhez igazítjuk étrendünket, akkor ez ügyben Istennek tetsző benyomást tehetünk másokra. „Isten azt kéri, hogy tisztítsuk meg étvágyunkat, gyakoroljunk önuralmat azokban a dolgokban, amelyek nem hasznosak számunkra. Ez az a feladat, amelyet el kell végeznünk, mielőtt az Ő népe elébe állhat, mint tökéletes nép.” (*Bizonyságtételek*, IX., 153–154. o.)

Üdvösség kérdése

„Mint népnek, az a munkánk, hogy képviseljük az egészségügyi reformot... A mértékletesség rendkívüli jelentőséggel bír az üdvösség tekintetében.” (Uo. 112. o.)

„A világosság, amit nyújt az egészségügyi reform, az üdvösségünket, a világ üdvösségét jelenti.” (*Counsels on Health*, 479.)

Az Úr Lelke ezt mondja, az egészségügyi reform befolyásolja az üdvösségünket.

„Lehetetlenség Istennek tetsző, élő áldozatul adnunk a testünket, ha bűnös vágyaink kielégítése következtében tele vagyunk romlással és betegséggel.”

(*Bizonyságtételek*, III., 22., Az egészségügy megújulása c. fej.)

„Ha az ember gyengéden ápolja azt a világosságot, amelyet Isten az Ő irgalmában neki ajándékozott, megszentelődhet az igazság által, és alkalmassá válik a halhatatlanságra.” (Uo., 162. o.)

„Isten ismét megmutatta nekem, hogy az egészségügyi reform az egyik ága annak a hatalmas munkának, amelynek célja, hogy felkészítse az emberiséget mikorra az Úr eljön... Irántunk való szeretetből és szánalomból az Úr világosságot áraszt az egészségügyi reformra... Egyszerű, természetes törvények, és azok betartása – ez mind része azon munkának, amely a harmadik angyal üzenetével együttesen felkészíti az embereket Krisztus eljövételére.” (Uo., 161. o.)

Barátaim, az Úr mindent megtesz érettünk, hogy megmentse minket! A kereszt mindezt bemutatja: az önmegtágadást és az önfeláldozó szeretetet is. Az egészségügyi üzenet része a megváltásnak, különösképpen a 144 000 részére, akiket felkészít az Ő megjelenésére. „(Az egészségügyi reform) egy olyan tárgykör, amelyet muszáj megértenünk, hogy előkészüljünk mindazokra, amelyek előttünk vannak, ezért is érdemel kiemelt figyelmet.” (*Counsels on Health*, 453.)

„Ha a gyülekezeti tagok nem végzik el, amit Isten kijelölt számunkra, a mozgalom előrehalad nélkülük is, és Isten kimozdítja gyertyatartóikat a helyükről.” (*Manuscript Releases*, 13., 339.)

Része a harmadik angyal üzenetének

Isten minket hívott el, hogy befejezzük ezt a munkát, ezáltal hirdessük a harmadik és negyedik angyal üzenetét. „Fussatok ki belőle, én népem!” (Jel 18,4) Hagyjatok fel a babiloni ételekkel!

„Ha megfelelően képviseljük az egészségügyi munkát, ékként tör utat más igazságok számára is az emberi szívhez. Ha a harmadik angyal üzenetét teljesen befogadjuk, az egészségügyi üzenet elfoglalja helyét a Generálkonferencia tanácskozásain, a gyülekezet munkájában, az otthonainkban, az asztalainknál és minden háztartásban.” (*Counsels on Health*, 434. o.)

„A harmadik angyal üzenetének emberi szívekbe eljutását gátló előítéletek döntő többsége eltűnne, ha jobban figyelnénk az egészségügyi reformra. Ha az

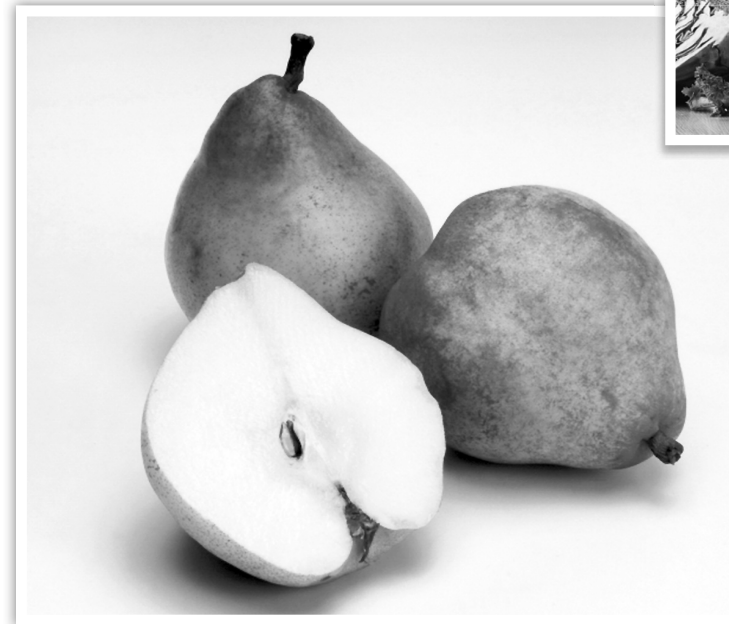
emberek elkezdene érdeklődni a téma iránt, gyakran más igazságok számára is megnyílnak. És ha látják, hogy értelmesen állunk az egészségünkhöz, készek lesznek felismerni, hogy a bibliai igazságokat is helyesen tanítjuk.” (Uo. 452. o.)

„Az egészségügyi reform üzenete már eljutott gyülekezeteinkbe, de ezt a világosságot nem szívesen fogadják...”

Az idősebb gyülekezeti tagok befolyása eltéríti az újonnan megtérteket. Az Úr most nem munkálkodik új lelkek megnyerésére az igazságra, ugyanis vannak gyülekezeti tagok, akik sohasem tértek meg igazán, vagy egyszer ugyan megtértek, de azóta visszaestek. Milyen befolyással lennének ezek a megszentetlen emberek az újonnan megtérőkre? Nem hiteltelenebbek az Isten által adott üzenetet, amelyet népének hirdetni kell? (*Bizonyságtételek*, VI., Intések és tanácsok – 45., Az egészségügyi megújulás újjáéledése)

Végző célunk

Végző soron az étkezés nem a végcél – az isteni jellem és a szentség az. A megfelelő étkezés csak eszköz megtisztítani elménket, hogy növekedjünk és megszentelődjünk Krisztusban. „Példája nyilvánvalóvá teszi, hogy egyetlen reményünk az örök életre abban rejlik, ha étvágyunkat és szenvedélyeinket alávetjük Isten akaratának.” (*Jézus élete*, A megkísértés c. fej.)

GONDOLATOK „A FEGYVERTELEN KATONA” CÍMŰ FILM KAPCSÁN

„Isten igaz gyermekei úgy vannak szétszórva a világon,
mint éjjel a világító csillagok.”

(Ellen G. White)

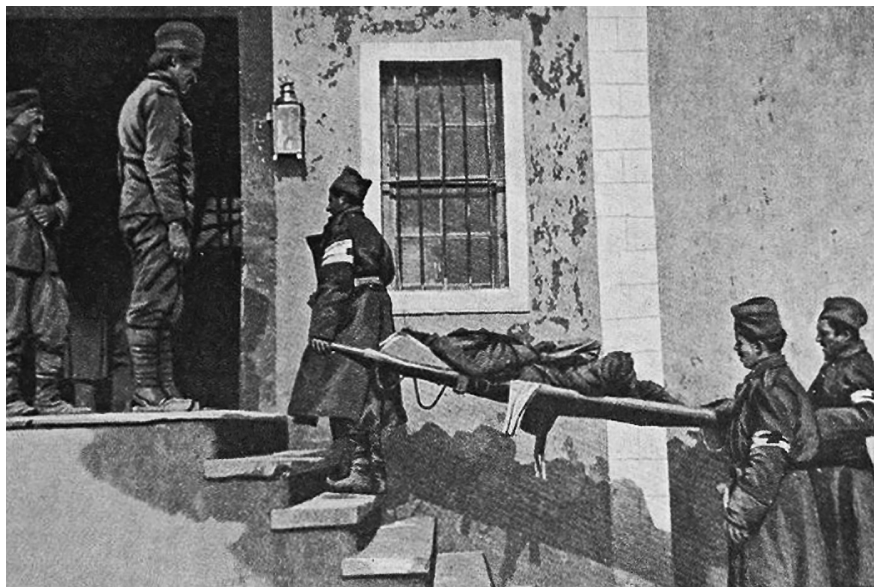
Levelezőlistánkon többen foglalkoztak már *A fegyvertelen katona* című filmmel. Ez kíváncsivá tett, ezért én is megnéztem a filmet... Magát az alkotást nem véleményezem. Érdekes volt a felvezető szövegben olvasni az Unió által unos-untig reklámozott szlogent: „Gyere, ahogy vagy...” Ez vajon része az eredeti alkotásnak is, vagy csak úgy „odakerült” valahogy ez a szöveg? Mindenesetre érdekes, mert nem kapcsolódik a film egészének mondanivalójához, noha értjük az igazságát. Elválnak a filmtől.

Elsőként szeretnék kitérni a mottóként idézett szövegre.

A filmbeli igaz történet előtt meghajtom a fejemet, és csodálattal adózom a jóra törekvés ezen példájának. Nem von le semmit ennek az értékéből, ha a reformáció közeledő kerek évfordulója okán is felidézem, hogy a reformátorok – például a gályarabok – helyállása nem volt kisebb erkölcsi értékű, mint a filmbeli „közlegény” csodálatos példája.

A „más juhok” igazsága mondatja velem, hogy Magyarorszá-

gon például a nazarénusok sem voltak hajlandók fegyvert fogni a hadseregben, és a kötelező katonai esküt sem voltak hajlandók elmondani. Saját egyházunkban is volt erre példa. Remélem, nem követek el hibát, ha nevet is említek. Meg lehet erről kérdezni például Boda Papp István testvérünket, de másokat is. Ők tudnának ezekről bizonyosságot tenni. Sajnos, nálunk is volt háború, amely törvényszerűen „kitermelte” a hétköznapi hősokeket és helyállásukat (de az ellenkezőjét is).

A szép példára szeretnék néhányat említeni saját családom köréből. Én ezeket ismerem. Nyilván szép számmal vannak más családoknál is hasonló esetekről emlékek. Ha eltekintünk a személyes érintettségtől, és csak a jelenséget szemléljük, akkor előtűnik a példa valódi ereje és megindító szépsége.

Édesapámat tizenkétszer hívták be katonának a háború alatt. Ezek közül három ún. SAS behívó volt (huszonnégy órán belül jelentkezni kellett a kijelölt mozgósítási ponton). Mi akkor már hárman voltunk testvérek. El lehet képzelni anyukám helyzetét, amint egyedül maradt a három kicsi gyermekkel.

Apukám eltökélte, hogy ő nem fog fegyveres szolgálatot ellátni. Ő szintén az egészségügyi vonalon, szanitécként akart a hadseregben szolgálni. Itt jött a Gondviselés első komoly segítsége.

A gyülekezetben volt egy testvérnő, aki rendkívüli tehetséggel

volt megáldva: csodálatos portrékat, tájképeket festett, Biblia-jelzőket készített mint laikus művész.

Egy német katonatiszt megkérte, hogy fesse meg az ő képét is. A kép elkészült, és a tiszt olyan hállás volt, hogy a kértnél sokkal több pénzt akart adni a képért. Ekkor a testvérnő elmondta, hogy ő nem kér több pénzt, de lenne egy kérése: az imaházból az egyik fiatal testvér behívót kapott a hadseregbe. Intézte el, hogy egészségügyi szolgálatra osszák be, ne kelljen neki fegyveresen szolgálni. A tiszt intézkedett, és apukám a vöröskeresztes vonatra került az egészségügyi személyzet tagjaként. Nem voltak a közvetlen frontvonalon. Fegyveres szolgálatot sem kellett ellátnia.

Édesapám a katonaságnál is meg akarta tartani a szombatot. Meghallgatásra jelentkezett, és kérte a felettesét, hogy mentse őt fel a szombatnap szolgálat alól, mert neki a szombat megtartása lelkiismereti okokból szükséges.

Ugyanazokat a tortúrákat, érveket kellett neki megélnie, mint filmbeli testvérünknek. „Mit képzelsz te... (itt nyomdafestéket nem tűró kifejezés következett...)! Ez háború! Ezt a Jóisten is megérti!” A katonatársak is ugyanúgy gúnyolódtak, erőszakoskodtak vele: „Ha te a szombatot kéred, akkor mi meg a szerdát. Ez sem ünnepnap, az sem.”

Apukám állt, és hallgatott. A másik jelenlévő tiszt mentőövet akart dobni apukámnak, és azt mondta: „Áchim, kapsz két nap

gondolkodási időt. Utána gyere vissza.” (Valamiért mindig tegezték az „alattvalókat.” Nyilván tudatni akarták, hogy ki az úr a háznál.) Apukám kiment és gondolkodott: „Két nap múlva is ugyanezt tudom mondani. Nincs mire várni.” Erre visszament.

„Na, Áchim, meggondoltad magad?” „Nem. Én mégsem akarok szombaton dolgozni. Felmentésemet kérem a szolgálat alól.” Válogatott trágárságok, majd katonai bírósággal való fenyegetések között apukám kitarított álláspontja mellett, és elkönnyezte magát.

A tiszt elámult. „Hát neked ennyire lelkiismereti kérdés ez a szombatnap?” Apukám igen feleletére egyszer csak azt mondta: „Hát jó. Péntek este kezdedbe veszel egy öltönyt, és eltávozol. Szombat este gyere vissza, és vasárnap beosztunk szolgálatra. Így megfelel?” Apukám sírva mondott köszönetet Istennek, és a tisztnek is ezért a csodával felérő tapasztalatért. Ettől kezdve rendszeresen részt vehetett a szombati istentiszteleteken.

Változott a frontvonal, és a kórházvonatot is más állomáshelyre vezényelték, más parancsnokkal.

Kezdődött minden előlről. Durvaság, hadbíróssággal való fenyegetés és a többi szörnyűség.

A tiszt végül felhívta telefonon a felettesét, és emelt hangon jelentette a közlegény esetét. „Van itt egy katona, aki nem akar szombaton dolgozni, valamint szolgálatot ellátni!”

A telefonbeszélgetés alatt a tiszt mind csendesebb lett, majd hallani lehetett a kérdést: „Eddig hogy volt megoldva a szombatja?” A válasz után jött az utasítás: „Hát akkor legyen így ezután is.” Így apukám ismét csak megünnepelhette a szombatot.

Újabb áldást tartogatott apukámnak a mindenható Isten!

Kérte, hogy tegyék lehetővé számára a tiszta étkezést, mert ő a katonáknak biztosított ételek nagy részét nem tudja elfogyasztani. Elmondta, hogy a Biblia utasítás tartalmaz az étkezésekkel kapcsolatban is. Részletezés nélkül elmondom: szabad bejárást kapott a konyhára, és kiválaszthatta a számára megfelelő ételeket.

A kórházvonatot visszavonták Debrecenbe. Az állomásra beérkezett egy deportáltakat szállító vonat. Az egyik vagon ajtaja kicsit nyitva volt. Az egyik fogoly kétségbeesve kiáltott le apukámnak: „Vitéz úr, az Istenre kérem, hozzon ebben a vödörben egy kis vizet, mert a gyermekem szomjan hal!”

Apukám elvette a vödört, a közelben lévő kútból vizet vett, és benyújtotta az anyának. Az ör észrevette, és ráordított: „Miért adott neki vizet?!” „Mert nekem is vannak gyermekeim, és átérzem az anya és a gyermek szenvedését.” „Vegye tudomásul, hogy megnyitottam! Hadbírósság elé állítatom!” Nem tudta, mert közben légiriadót fújtak, és mindenki menekült fedezékbe, ki hová tudott. Apukám is sértetlenül megúsza

a légítamadást, az ő pedig eltűnt valahová.

Ugyanitt, az állomásnál történt, hogy a vasutat erősen bombázták. Apukám szolgálatban volt a kórházvonatnál, ami egyúttal őrséget is jelentett. Vigyázni kellett a sebesültekre, és a szerelvényre. Egy asszony kiabálására lett figyelmes: „Vitéz úr, ha Istent ismer, segítsen! Megsebesült a fiam, és én is sebesült vagyok!” Apukám otthagya az őrhelyét, odaszaladt a gyermekét karjában tartó asszonyhoz, és a messzebb álló vonathoz vitte őket, hogy ellássa a sebeiket.

Alig értek a kötözőhelyre, egy gránát csapódott be, éppen arra a helyre, ahol az asszony előtte a gyermekkel állt, egy villanypóznánál. A villanypózna, mint egy gyufaszál, úgy vágódott fel a magasba.

Más behívása alkalmával apukám Budapestre került, ám megszökött az egységétől. A prédikátor testvérek befogadták, és pékinaként dolgozott náluk. (Ha kiderül, hogy katonaszökevényt bújtatnak, annak könnyen halálos következményei lehetnek volna.) A szomszédban orosz katonák voltak elszállásolva. Az egyik katonára megneszelve, hogy a szomszédban nők is vannak, és erőszakoskodni akart velük. Születésénél fogva apukám jól beszélt a szláv nyelvet, és megakadályozta az erőszakoskodást. Másnap részegen ismét próbálkozott az orosz, majd a végén pisztolyt rántott, ráfogta a fegyvert apukámra, és elsütötte. Eközben a testvérnők végig imádkoztak, mert látták, hogy nagy a baj. A golyó belesült a csőbe, nem szólalt meg a fegyver. A nagy zajra átjött az orosz parancsnok, és erő-

szakot alkalmazva eltávolította a részegen randalírozó orosz katonát. Megnézte a fegyvert, és csak ennyit mondott: kaput. És felmutatott az égre.

Ez a hosszúra nyúlt írás csak ízelítőt ad az isteni gondviselés sok-sok csodájából. Nyilván nem csak az én apukám volt az a „bátor katona”, aki ha tehetne, másokon akart segíteni, hű akart maradni Istenhez. Máshol is voltak Istennek „juhai”, akik a Lélek szavára hallgatva mindent megtettek, hogy a parancsolat szerint ne öljenek, vagy ha éppen egyházunk tagjai voltak, megszenteljék a szombatnapot. Máshol is vannak Istennek „csillagai”.

Ma is Isten iránti hálával emlékezem ezekre a megtörtént régi esetekre. Szeretettel jegyeztem le ezeket a gondolatokat.

Kovács Pálné Jutka

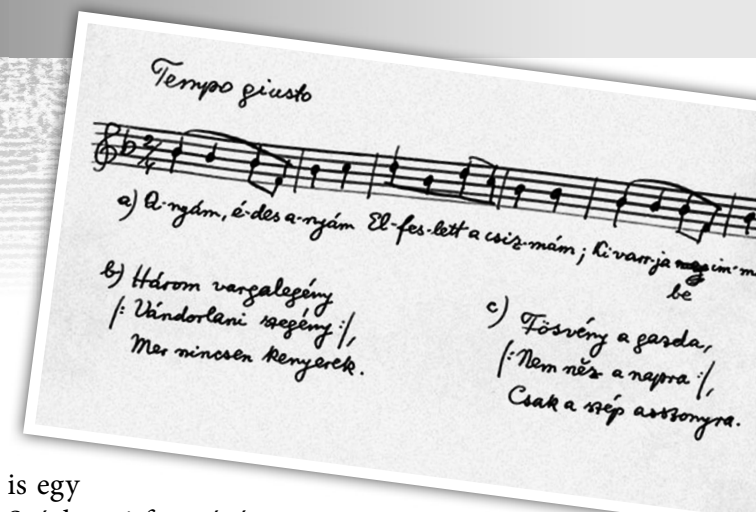
Kitekintő

BARTÓK BÉLA GONDOLATAI (1. rész)

Id. Bartók Béla (1855–1888)

„Bartók Béla, a világhírű magyar zeneszerző, népzene kutató és zongoraművész szépiroi babérokra, legalábbis ilyenek publikálására sohasem törekedett, efféle készséget eláruló levelezése az évek múlásával egyre higgadtabbá vált, végezetül a ridegségig tárgyilagos, az aprólékosságig menő tudományos igazságszeretet emberének mutatja őt. Édesapját, id. Bartók Bélát (1855–1888), az egykori Torontál megyei Nagyszentmiklós – ma Sinnicolaul Mare – földművesiskolájának igazgatóját, nyolcéves korában vesztette el. A félárva gyermeket, kis húgával együtt, özvegy édesanyja tanítónőképzős elfoglaltsága, tanítónői munkája közepette, gondok közt nevelte fel... A túlságosan korán, harminchárom éves korában elhunyt apáról szinte semmi elképzelésünk sincs. Pedig ez az édesapa megérdemli a figyelmünket. Idősebb Bartók mint a nagyszentmiklói földművesiskola igazgatója, s mint alapító és választmányi tagja a Torontál vármegyei gazdasági egyesületnek, küzdött a megyei maradiság ellen: a régi Délkelet-Magyarország torontáli parlagján virágoskertet szeretett volna csinálni. Tanulmányokat, könyvet, cikkeket írt... Szépiroi babérokra is törekedett... Pedagógiai, társadalmi, irodalmi elfoglaltsága mellett zenekart szervezett, maga is megtanult csellózni, hogy a komolyabb zene szeretetére és művelésére serkentse környezetét. A társadalom megújulásáért vívott harcában mintha újra Széchenyi nemzedéke lépne elénk: Vallásos tépelődéseiben, moralizáló írásaiban

is egy Széchenyi-faragású ember áll előttünk. Rövid élete során rengeteget dolgozott, hihetetlen akaraterővel tört előre, valójában felőrölte magát. Ha élete fonala meg nem szakad, az ország vezető szellemei közé küzdi fel magát. Zömmel 1884 és 1887 közt írt, helyi lapokban megjelent írásaiból a *Húsvéti elmélkedés* címen közzétett tárcát mutatjuk be, hogy megismerjünk valamit abból a szellemi légkörből, amelyből fia, a kis Bartók Béla, a későbbi nagy muzsikusként, korunk géniuszóriásává nőtt.” (Demény János)

Id. Bartók Béla: Húsvéti elmélkedés (részlet)

Mit használ az ember alkotó művészetének diadalma, ha a lélek világa elé tátongó űr mindinkább elnyeli a földi élet igaz örömeit, ha az anyag uralma a szellem felett sivár küzdelemmé törpíti a mindennapi életet?! Valóban, ma alig látunk eszmét megszülemleni, annál kevésbé értük lelkesülni. Az életcél nem a szépet tekinti a legfőbb jónak, hanem a hasznost a legnagyobb okosságnak. A földi boldogság nem a családi élet tiszta örömeiben, hanem az agykábító s érzéktompító nagyvilági zaj köznapi izgalmában keresi éltető forrását. Talán soha sem volt annyi önmagával meghasonlott, elégtelen ember a földszínen, mint ma, a haladás, a fejlődés e kitűnő századában, alig találunk embertársra, ki magát szerencsétlennek nem érezné, s nem volna vágya elérhetetlenek után. Pedig nem volt még korszak, melyben mérsékelt életmód, becsületes munkásság mellett az jobban feltalálható lenne, a boldog megélhetés feltétele.

A 2017-es év turnusainak időpontjai

DÁTUM	TURNUS
Április 2–12. (10)	Betegturnus
Április 23. – május 3. (10)	Betegturnus
Május 14–24. (10)	Betegturnus/dohányzásról leszoktató turnus
Június 4–14. (10)	Betegturnus
Június 25. – július 2. (7)	Biblia-ismereti tábor
Július 2–7. (5)	Házi gyógymódok képzés
Július 16–26. (10)	Betegturnus
Július 30. – augusztus 6. (7)	Életmódtábor (más helyszínen)
Augusztus 13–23. (10)	Betegturnus
Szeptember 3–13. (10)	Betegturnus
Szeptember 24. – október 4. (10)	Betegturnus
Október 15–25. (10)	Betegturnus
November 5–15. (10)	Betegturnus
November 26. – december 6. (10)	Betegturnus

(10) = vasárnap–szerda (7) = vasárnap–vasárnap (5) = vasárnap–péntek

ELEKI ÉLETMÓDKÖZPONT

5742, Elek, Kossuth utca 54.
www.elekieletmodkozpont.hu

Jelentkezés:

06-20/400-8646, 06-66/240-610
elekivendeghaz@gmail.com

A turnusok részvételi díja
(2017. januártól):
10 000 Ft/fő/éjszaka

A képzés részvételi díja:
7000 Ft/fő/éjszaka

A Biblia-ismereti tábor díja:
6000 Ft/fő/éjszaka

Mit várhatunk tehát e korban az erkölcs hatalmától? – Semmit! Az érzéketlenség és lelketlenség egész hosszú sora vonul a közéleten. Alacsony anyagi érdekek elnyomják a szív és lélek nemes érzelmeit, s a lelkiismeretlenség egész divattá válik. Üres versengés a társas élet köznapi babéraiért, elnyomják a tudományok, elvek, következetes törekvések jogosult felszínre jutását. Mindent unalmasnak tart a léha társadalom, csak azt nem, amivel idejét agyonütni igyekszik, a mindennapi tivornya észbontó zsváját. S ha ezután a természet szabta életfolyamattal való ellenkezésben kifárad a test, ellankadnak az idegek, itt-ott feleszmél az ember; feltámad a szív és lélek hatalma, jogos igénye kiszakítja őt a mámból, s dologhoz lát, s a rideg munka közben oly jól esik neki világi zaj helyett a csendes családi tűzhely melegénél enyhülést találni!

S a világ? – bolondnak tartja az ilyen okost... kacagja, mert ésszerűen él, s mesterkéletlen örömeiben talál pihentető szórakozást; később irigyli, gúnyolja... majd sárral dobálja... S mert nem az erények korszakában élünk, a romlottság diadalmaskodik az erkölcs feje felett...

„Nincs társas életünk” – hangzik minden oldalról. Igen, de senki sem kutatja az okot, hogy miért nincs? Sokan talán nem is tudják mi az, mások ferdén ítélnék felette. A nagy korszakokat a nagy emberek alkotják; a mindennapi társas élet általunk képeztetik. Tehát a társas élet önmagunkban keresendő elsősorban, amilyenek vagyunk mi, a társas élet elemei, olyan a társas életünk!

Mindegyik lélek maga teremti saját kicsiny világát. A derült lélek kellemessé, a meghasonlott kedélyű nyomorulttá teheti azt. A jó a világot is jó színben látja, a rossz előtt rossz színben sötétlik az.

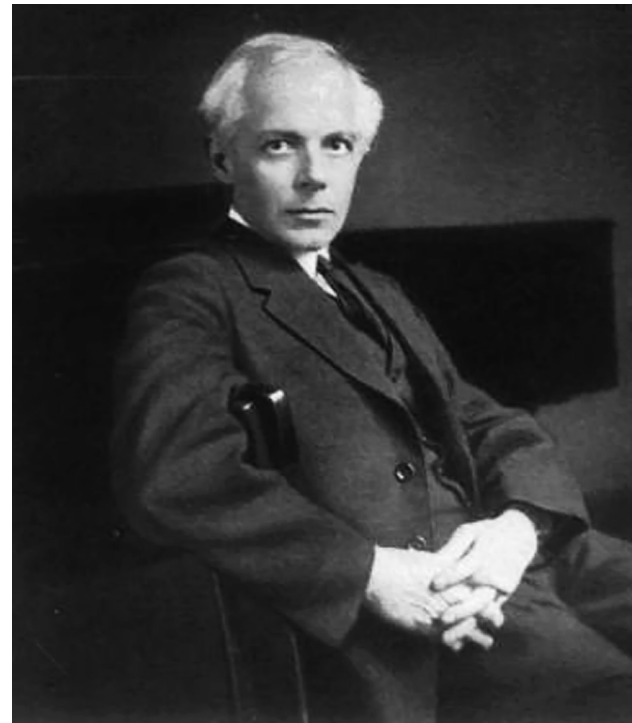
Mindazonáltal a társas életnek mindenütt, mindenkoron vannak és lesznek hiányai, mert hiszen a legjobbak sem mentek oly jellemgyengeségektől, amelyek elnézést, gyöngédséget ne igényelnének. Ámde társas életünknek éppen az képezi halálát, mert egymás irányában nem őszinték, nem elnézők, nem gyöngédek az embertársak, avagy az őszinteség és gyöngéség iránt nem eléggé fogékonyak.

Ne rágalmazzunk soha senkit, ne kicsinyeljük egy embertársunkat sem, soha se mondjunk olyant, mivel bárkinek is kellemetlenséget okozunk, s a világ becsülni, tisztelni fog bennünket; hiszen az egészséges társas életnek az embertársak kölcsö-

nös becsülésben és tiszteletben tartása képezi mindenek felett az alaprugóját. Rothadt társadalom az, ahol csak addig becsülik egymást az embertársak, ameddig egymással szemben állanak; s a nap egyik szakát csak a jelen nem lévők külső-belső családi életének felülbírálatára fordítják. Ha mindenki annyit foglalkoznék saját személyiségével s ügye bajával, mint a mennyire meghányja-veti embertársáét, bizonyára nem volna hiánya társas életünknek. De mert az embertársak folyton szálkát keresnek és találnak egymás szemében, a társadalmi küzdelem tulajdonképp hivalkodássá süllyed, melyben az orvos a jegyzőnél, az adótárnok a szolgabírónál, a gazdatiszt a járásbírónál, a harangozó a kisbírónál tartja magát nagyobb személyiségnek, s akár a templomban, akár a színházban, elől mindig a négytálételesek, utánok a három s kétételesek stb. következnek. Így folynak a napok falun s a városokban, kié „legyen a madár-fütty”, ezért küzd az ember ember ellen!

„Alleluja! Alleluja! Feltámadt Krisztus!” – hangzik szét a világ minden űrében; az esti szellő lágy fuvalma, mely örömeiben gyorsan tovaröppen, mindenütt az angyalok zsolozsmáját zengi tovább: „Feltámadt Krisztus! Feltámadunk!”, s a szózat, mely évszázadokon át minden év Húsvét napján betölti a keresztény világot, megrezegteti a gyarló ember lelkét, ki ma is ép oly ihlettséggel borul le az ég glóriái előtt, mint ezredév előtt, midőn sötét fogalmakkal tépelődő pogány szíve nem állhatott hitetlenül meg Krisztus magasztos tanai előtt. „Feltámadunk! Alleluja!” – a szent szózat átlengi a társadalom köznapi zsváját.

Húsvét van, a feltámadás ünnepe; ma szünetet tart a kufár munka, nagy ünnepet ül az ember teste, míg lelke önkéntelen hódol a felsőbb régiók szerint szózatának. Egy gondolat, egy érzelem összhangba hozza ma az emberiség szívdobbanását. Feltámadás a hitben, szeretetben; feltámadás az élet csalódásai-ból s kinszenvedéseiből – ezen közös remény tölti el ma az ünneplők millióinak keblét! Alleluja! (*Nagyszentmiklósi Közlöny* 1/12., 1–2.; 1886. ápr. 25.)

Bartók Béla (Nagyszentmiklós, 1881. március 25. – New York, 1945. szeptember 26.)

**„Csakis azt kell hinni,
amit föltétlenül igaznak bizonyítottunk...”
(Szemelvények Bartók Béla gondolataiból)**

Az ateizmushoz vezető útról

Tizennégy esztendő koromig, mint tisztelője a „te-kintélynek”, buzgó katolikus voltam. Melegen érző szívemnek roppantul fájt az akkori politikai újítás, a polgári házasság behozatala, mint az egyház hatalmának csorbítása. 15–16 esztendő korunkban részletesen tanultuk az iskolában (a vallástanban) az egyházi erkölcstant, ceremóniákat, dogmatant, egyháztörténelmet; egy buzgó hittanár igyekvéséből még sokkal többet az előirt anyagnál... Megtudtunk egyet-mást az egyház irgalmasságáról is, hogy pl. eretneket a pápai határozmányok alapján senkinek házába fogadnia, élelemmel ellátania kiátkozás terhe alatt tilos. (Ilyen eretnek vagyok pl. most én is.) Tanárunk buzgalmának megvolt az a fényes eredménye, hogy azóta elvben nem vagyok többé katolikus... Mire 22. életévem befejeződött, új ember voltam – ateista. ■ *Bartók Béla levele Geyer Stefinek.* (*Vész-tő, 1907. szept. 6.*)

A félrevezetésekről

Miért is tömnek tele annyi millió embert hamis mondásokkal! Hogy nagyobb része holtáig velük legyen, kisebb része fölöslegessé is tehető küzdelmek árán szabaduljon tőlük! Mire való mindez? Ha legalább semmire nem oktatnának! A tiszta földet könnyebb megmunkálni, mint azt, amelyet bedudvásítottak. ■ *Bartók Béla levele Geyer Stefinek.* (*Vész-tő, 1907. szept. 6.*)

Kicsapongó élet vagy fanatikus hitbuzgóság

Azt hiszem, hogy vallástalanság idején az olyanfajta emberek a leginkább kicsapongók, akik a vallási uralom idején fanatikus hitbuzgók lettek volna. ■ *Bartók Béla levele Jurkovics Irmynak Nagyszentmiklósról.* (1905. aug. 15.)

Képmutatás és üzleti érdek

Sok kiváló eszű papi férfi hamis meggyőződést szimulál... Mások persze üzleti érdekből cselekednek. ■ *Bartók Béla levele Geyer Stefinek.* (*Vész-tő, 1907. szept. 6.*)

A gondolati és a lelkiismereti szabadságról

Ezt nem értheted meg, nyomorult ember! Ne is gondolkodj felette, mert ilyenkor még a gondolkodás is „halálos bűn”! Mondhatom gyönyörű haladás! S ebből magyarázható az a hosszú-hosszú középkori lelki sötétség, melyből alig tudtunk nagy nehezen kievickélni... ■ *Bartók Béla levele Geyer Stefinek.* (*Vész-tő, 1907. szept. 6.*)

Istenem, istenem, én édes istenem, rövid idővel ezelőtt még mindenkit meg akartam volna nyerni az ateizmusa, merthogy csak a gondolatbeli szabadság boldogít! És most – csináljon mindenki amit akar, mi közöm hozzá. De nagy baj lesz, ha az istenesek belém kötnek, s törvényileg kötelezni akarnak mindenféltre. ■ *Bartók Béla levele Geyer Stefinek.* (*Vész-tő, 1907. szept. 6.*)

Én az emberek szabadságának biztosítását minden másnál előbbre helyezem. ■ *Bartók Béla levele Geyer Stefinek*

A lélek halhatatlanságáról

De tegyük föl, hogy a lélek halhatatlan. Milyen különös, nagyon fontos és mégis eldönthetetlen kér-

dések tolnak elénk! Mikor és hol kezdődik a lélek? Mikor keletkezik a lélek, ez a halhatatlan valami a gyermekben, születése előtt-e, még az anyaméhben (és ha igen, melyik stádiumban), vagy születése alatt (és ha igen, melyik momentumnál), vagy születése után (s ha igen, melyik korban). Mégiscsak fontos volna megtudni, vajon egy kéthetes korában meghalt csecsemőnek volt-e lelke, vajon egy, a születésénél tönkrement gyermeknek van-e már lelke, vajon egy másállapotban levő nő egy lelket hord-e magában (a sajátját), vagy kettőt? Ha a lelket halhatatlan

szellemnek tartjuk, bizony fizikai eszközökkel nem férünk hozzá, s ezekre a kérdésekre nem felelhetünk.

S hol kezdődik a lélek?! Miért legyen egy kéthetes gyermekben inkább „lélek”, mint egy fejlettebb agyú állatban, hiszen ez sokkal nagyobb szellemi intelligenciát mutat, mint egy olyan nyomorult emberi férgecske. Vagy tán egy teljesen tehetetlen, születésétől fogva hülyének van lelke, de egy okos állatnak nincs? Sok asszony erre azt feleli, hogy bizony ő az állatnak is lelket tulajdonít. Hogyan! Hát a kígyónak, szarvasbogárnak, csigának, gilisztának szintén van lelke?! Talán az amőbáknak, infuzóriáknak, baktériumoknak s bacillusoknak is. S itt már növényország határát át is léptük: tehát a növények is lelkesek; vagy tán a kövek is!! Azzal a rögtönzött válasszal nem sokat érünk, mégis csak kell valahol válaszfalat emelni, ha a lélek halhatatlan. Csak nem maradhatnak kételyeink, hogy ez vagy amaz lélek-e vagy „pára”, halandó-e, vagy sem!! Mi a lélek? Az agy és az idegrendszer működése. Ez lassankint fejlődik, még a születés előtt, az illető szervek fejlődésével kapcsolatban, s a halál pillanatában teljesen megszűnik. Véges – halandó. ■ *Bartók Béla levele Geyer Stefinek (Vésztő, 1907. szept. 6.)*

Az örültségre találó szava van a magyarnak: lelki beteg. Beteg a lelke, rosszul, rendetlenül működik, míg el nem pusztul. A kik ez[t] a szót alkották, nem hittek a lélek halhatatlanságában. ■ *Bartók Béla levele Geyer Stefinek Budapestre. (1907. szept. 11., szerda)*

A lélekvándorlásról

Ha a mi „lelkünk” születésünk előtt más testben volt, de mi erre nem emlékszünk vissza, ez annyi, mintha lelkünk nem létezett volna ezelőtt. Csakis az emlékezés ad létünknek időbeli kiterjedést. Az egész egy semmivel sem bizonyítható feltevés. ■ *Bartók Béla levele Geyer Stefinek Budapestre. (1907. szept. 11., szerda)*

A ceremóniákról, a formalizmusról

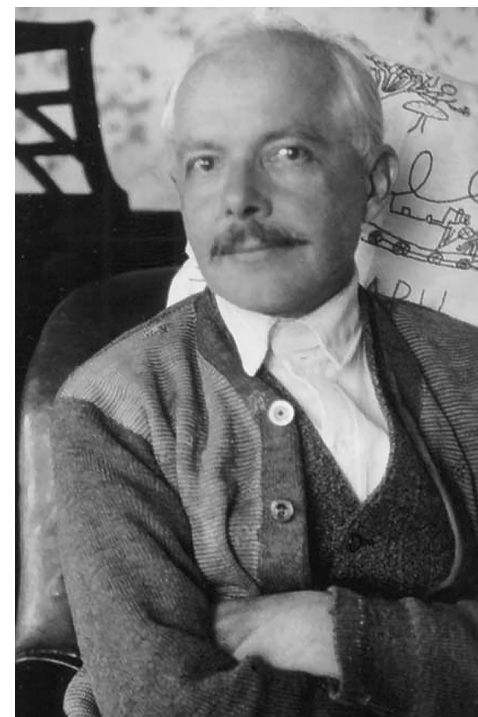
De hogy dogmáknak igájába hajtjuk fejünket: nem! Ez lehetetlen, hogy maga még most is ilyen rabságban legyen. Bizonyos, hogy rosszul értettem levelét. Ha legalább nem írt volna semmit a keresztvetésről! Miért kellenének ilyen ceremóniák egy istennel való érintkezésünkben. Ha valamiképpen hihetnők isten létezését, teljes képtelenség volna őt olyannak gondolni, aki a formalizmus híve. Aki üres szóbeszédre, gesztusokra adna valamit, aki előtt nem a gondolkodás volna a lényeges. ■ *Bartók Béla levele Geyer Stefinek Budapestre. (1907. szept. 11.)*

Az alapos és erős hit hiányáról

De hát miért olyan nagyon-nagyon gyöngye maga, s miért fél minden olvasmánytól?! Hiszen ez kétségbeejtő. Még annyi erőt se tulajdonít magának, hogy hitét meg tudja tartani? ■ *Bartók Béla levele Geyer Stefinek Budapestre. (1907. szept. 11.)*

Üdvözet egy becsületes istentelentől

Gondolkozzék a „Végtelen”-ről; borzongjon meg

tőle, s hajtson fejet előtte. Üdvözli egy istentelen (aki becsületesebb, mint az istenesek nagy része). ■ *Bartók Béla levele Geyer Stefinek. (Vésztő, 1907. szept. 6.)*

László Ferenc:

Bartók és a kegyelem (részlet)

[Bartók búcsúművének, a III. zongoraversenynek] második tétele egy szelíden az ég felé tekintő zene: Adagio religioso. Közvetlen előképe egy kései Beethoven-tétel, eredeti címe szerint: „Egy felgyógyult személy szent hálaéneke az istenséghez.” Az analógia nyilvánvaló: a súlyosan beteg Bartók is pillanatnyi, viszonylagos felgyógyulásáért mondott zenei köszönetet Istennek. Beethoven e kivételes tételén túl Bartók az „ötödik evangélista”, Bach korál-előjátékaira mutat itt vissza. „Ima is, himnusz is, búcsú és remény egyszerre” – olvassuk Kroó György

(Bartók Béla további gondolatait megtalálhatók a Kreatív Zenei Műhely *Forráshangok* c. kiadványában. Bővebb információ és könyvrendelés: www.kreativzeneimuhely.hu)

Bartók-kalauzában e zenei hálaáldozatról és hitvallástételéről. Senki sem értheti, értelmezheti másképpen. Bartók felgyógyulása sajnos igencsak átmeneti volt. A betegség támadásával szemben éppen csak annyi lélegzethez jutott, hogy megírhatta ezt a – nagymértékben önéletrajzi fogantatású – *opus ultimumot*. Be sem tudta egészen fejezni. Az utolsó 17 ütem hangszerelését egy muzsikustársra bízta, és 1945. szeptember 26-án kiszenvedett. Ez az Adagio religioso összehasonlíthatatlanul többet mond bármilyen formális megtérési nyilatkozatnál, melyet halálos ágyán Bartók esetleg aláír. Az csak személyére vonatkozott volna, míg ez a zenecsoda az egész emberiség szellemi és lelki épülését szolgáló közkinccs. Abszolút művészi érték, amelyből minden zeneileg művelt ember számára érthetően és egyértelműen hallszik ki a színtiszta, építő vallásosság. E művészi tanúságtétel ismeretében... szabad úgy értelmeznünk a földözött életrajzi tényeket, hogy Bartók Béla búcsúja az élettől a gyermeki, tiszta istenhithez való visszatérés jegyében állott. Ifjúkorában a formalizmussá merevedett vallásgyakorlattal szembeni ellenérzés ingatta meg, előbb egyházhűségében, majd hitében. A Gondviselés tett arról, hogy ne válhassék talaját vesztett szabadgondolkodóvá: megismertette az Isten és a természet közelében élő parasztsággal, amelynek szellemisségével azonosult, és amelyet már-már vallásos rajongással szeretett. A kereszténységhez való polgári odatartozását az unitárius egyházban vállalt tagságával mindvégig megőrizte. A hit kérdéseiről évtizedeken át hallgatott ugyan, ám élete estéjén, az amerikai számkivetettségben megélt fizikai és lelki szenvedések

arán megadatott neki a Kegyelem: újból részesült a hit ajándékában. Fölmérhetetlen nyereségünk, hogy ezt a kegyelemélményt tökéletes művészi formába tudta önteni.

Megemlékezések

„BOLDOG, AKI ÉNBENNEM MEG NEM BOTRÁNKOZIK!”

Isten gyermeke életében néha váratlan fordulatok következnek be, amelyeket emberi logika alapján képtelenek vagyunk összeegyeztetni szeretetével és gondviselésével. Am Ő nem tesz semmit anélkül, hogy ne készítene fel a próbára, és ne használna fel azt üdvösségünkre. Ami számunkra megmagyarázhatatlannak és tragikusnak tűnik, valójában nem más, mint végtelen kegyelmének megnyilatkozása.

Feleségem, Erika betegsége és eltávazása fájdalmas tapasztalat volt, de nem olyan, amire Isten ne készített volna fel minket lélekben, vagy ami miatt hitünk megrendült volna. Sőt, a megpróbáltatás három hónapjára visszatekintve a lelkemben végbement és azelőtt nem ismert pozitív tapasztalatokról tehetek bizonyosságot.

A szegedi műtét utáni egy hónapot Erika szalontai otthonunkban, családi körben töltötte, valamint egy kis időt az eleki vendégházban. Mindketten izgalommal vártuk a napot, amikor jelentkezünk kel-

Erika műtétje után, Nagyszalonta környékén

lett a kolozsvári onkológián. Az utókezelés előreláthatóan kb. 40 napig tartott volna, és – akár csak Illés próféta – tudtuk, hogy ez az út erőnk feletti lesz, melyhez csak Istentől kaphatunk megerősítést.

Erika egyre erősebbnek érezte magát, viszont néha enyhe fejfájásról, nyilálló érzésről panaszkodott, amelyet a műtét utóhatásainak gondoltunk. Ám két nappal Kolozsvárra érkezésünk után – november 3-án – a fejfájás már erőteljesen jelentkezett, és még aznap szembesülnünk kellett az MRI-vizsgálat által igazolt két új daganat szívbe markoló tényével. A kezelőorvos négy szemközt közölte velem, hogy a orvostudomány jelenlegi lehetőségei szempontjából Erika menthetetlen, és a legrosszabbra készülhünk. Az utókezelés elkezdése előtti estén megtörtént az olajjal való megkenetés is, a Biblia útmutatása szerint. Ezután Erikának naponta be kellett járnia a kórházba infúzióra, míg az egyik éjszaka ismét – tudatvesztéssel járó – erős fejfájás tört rá, és mentő szállította kórházba. Az utókezelés folytatódott, ám a tünetek erősödtek. Tanúja voltam, ahogyan a feleségem gondolkodása nagyon gyorsan leépül, emellett egyre kimerültebbnek éreztem magam. Egyik este úgy éreztem, az összeomlás szélén állok, és Istenhez kiáltottam: „Uram, ígéretet adtál, hogy állandóan Erikával lesz a te kezed, sőt karoddal erősíted meg őt (Zsolt 89,22). Kérlek, váltsd be most az ígéreted!”

Másnap felhívott egy ismeretlen férfi, aki az interneten követte a helyzetünket, és közölte, hogy ismer egy természetes gyógyszert, amely szerinte visszafordítaná Erika betegségét. Másnap reggelre már kezemben volt a készítmény, és miután adtam belőle Erikának, a gondolkodása és a memóriája rövid idő alatt látványosan javulni kezdett. Az állapota olyan gyorsan stabilizálódott, hogy pár nap múlva ki is en-

gedték a kórházból, mert már nem volt szükség infúziókra. Isten csodájának tulajdonítottuk a körülmények alakulását.

Ezután következett egy újabb hónap, amikor Erika szellemileg és fizikailag is egyre inkább erősödött, akár csak a gyógyulásába vetett reménységünk. Napjaink buzgó imádkozással, hosszú sétákkal, tartalmas beszélgetésekkel teltek. Egyszer azt mondtam neki, hogy ha Isten meggyógyítja, egész életemet az Ő szolgálatának fogom szentelni. „Ha nem gyógyítana meg, akkor is tedd ugyanezt” – válaszolta. Közben kértünk két hét szünetet a kórházi utókezelésben, mert úgy tapasztaltuk, hogy az a természetes terápiával együtt nem tett jót neki. Erika közben egyre erősödő féloldali arczsibbadásról panaszkodott, és a második hét vége felé újabb MRI-vizsgálatra jelentkezett, amely három daganatot mutatott ki. Minden eddiginél jobban kapaszkodnunk kellett Isten karjába, és még határozottabban eldöntöttük: bármi következik, elfogadjuk Urunk, üdvösségünk szerzője és bevezetője akaratát, mint ami a legjobb az életünkre nézve.

Az arczsibbadás mellé nagyon gyorsan fejfájás, gondolkodásbeli zavarok, járási nehézség, szédülés, kettős látás is társult, így vissza kellett térnünk a kórházba. Erika ekkor már nem volt teljesen tudatánál, én pedig megértettem Isten végzését, és ezzel egy időben megkaptam azt a békességet, mely „minden értelmet felülhalad”. Utolsó beszélgetésünkön már a nevét sem tudta megmondani, de egy órán keresztül bibliai ígéret ismételtünk úgy, hogy én elkezdtem, ő pedig folytatta.

Utolsó napjaiban nem volt nagy szenvedése, szépen elaludt. Láttam, ahogyan Isten felkészítette az

üdvösségre, és tudom, hogy nemsokára újra találkozhatunk. Ez pedig olyan csoda, amely nagyobb annál, mintha Isten meggyógyította volna őt. Szintén csoda volt, hogy betegsége alatt egyszer sem panaszkodott, és teljesen Istenre bízta magát, nem követelte a gyógyulást. És az is, hogy gyermekeim sem veszítették el lelki egyensúlyukat, első pillanattól kezdve trauma nélkül tudták elfogadni, ami történt.

Hűségesei imájára Isten mindig csodával válaszol: néha körülményeiket is, de legtöbbször csak a jellemüket változtatja meg. Mert üdvösségünk mindennél fontosabb számára. Mi pedig minden isteni csodához kétféleképpen viszonyulhatunk: vagy Istent dicsőítjük, vagy megbotránkozunk, attól függően, hogy mit tartunk fontosnak – e világi körülményeinket vagy örök üdvösségünket; saját akaratunkat vagy Istenét.

Erika életén és halálán elmélkedve mindenkit csak arra bátoríthatok, hogy adjunk dicsőséget Istennek az ő jellemében elvégzett csodájáért és a nekünk, hátramaradt szeretteinek adott lelki erőért! Jézus kijelentése szerint csak az lehet boldog, aki nem botránkozik meg Benne! Ő e szavakat hasonló körülmények között, a börtönben szenvedő és kivégzésre váró Keresztelő Jánossal kapcsolatban mondta azoknak, akik azt remélték, hogy kiszabadítja a prófétát. Most még sok mindent nem értünk, de egy biztos: akárhány évig is élünk ezen a földön, a legnagyobb csoda az lesz, ha Isten országába jutunk! És el fog jönni az az idő is, amikor majd nem kérdezzük az Urat semmiről, mert „feltámad néktek, akik féltetek az Én nevemet, az igazságnak napja, és gyógyulás lesz az Ő szárnyai alatt.” (Mal 4,2)

Mezei Áron

MEGEMLEKÉZÉS IFJ. ÓCSAI IMRÉRŐL

Gyermekkorától fogva aktív életet élt, sohasem volt rá jellemző a tétlenség vagy a visszahúzódás. Középiskolás korában tért meg és keresztkedvet kapott, fiatal barátaival és későbbi feleségével Klárral együtt. Azután lelkész-képző főiskolákra került Herceghalomra, ahol lelkileg megalapozódott a szolgálatban. Emlékszem, mennyire felnéztem rá ebben az időszakban gyerekként, mert nyilvánvalóan látszott rajta az a komoly lelki fejlődés, amire én is vágytam. Ez pedig tettrekészséggel párosult, mert nagy erővel igyekezett továbbadni nekünk, fiataloknak mindazt, amit ő megtapasztalt, Istentől szerzett ismereti és lelki élete során. Gyakran szerveztek ifjúsági összejöveteleket Békés megyében, ahol a legkomolyabb témákról, úgymint a hit általi megigazulásról vagy az Istennek tetsző zenéről beszélgettünk behatóan. Igyekezett felkarolni a kallódó fiatalokat is a maga megnyerő, energikus stílusával.

Aktív zenei életet élt. Barátaival klasszikus zenei együttest alakítottak, a Viandante Régizene Együttest, amivel missziómunkát is végeztek. Volt lehetőségem részt venni több általuk szervezett egyházzenei hangversenyen. Békés megye gyülekezeteiből ifjúsági kórust szervezett, amivel a körzeti istentiszteleteken rendszeresen szolgáltunk. Később az Adventi Rézfúvós Kamaraegyüttesben játszott országszerte.

Tanulmányai végéhez közeledve házasságot kötött Bartalos Klárával, aki mindenben támogatta és kiegészítette életét s szolgálatát. Egy álma teljesült azzal, hogy Bózsvára kerültek, ahol mindig is szeretett jelen lenni és dolgozni. Rendkívül jó gyakorlati érzékét és apja mellett szerzett tapasztalatait a lelki munkával párosítva tudta itt kamatoztatni. Nyáron főként a fizi-

kai munkára, ősztől tavaszig pedig a lelki munkára terelődött a hangsúly.

Négy gyermekük született, akik nyitottságukkal, barátságosságukkal mindenki szívébe belopták magukat, akik a bózsvai táborban megfordultak.

Feleségével mindketten komoly érdeklődést mutattak az egészségügyi munka iránt is. Sok időt töltöttek az Eleki Egészségközpontban, és elvégezték az ott tartott legalaposabb képzést is. Ápolóként támogatták az ott folyó szolgálatot, és Bózsván is szerettek volna hasonló szolgálatot alapítani.

A bózsvai tábor gondnokaként becsületesen végezte munkáját, és az egészségügyi téren szerzett ismereteiket igyekeztek a nyári táborokba is bevezetni, úgy a konyhán, mint egyéb területeken. Az egyik, számomra is kedves emlék a kerékpáros táborok szervezése volt, amit három évig közösen végeztünk. Itt a nyolc alapelvből egy elhanyagolt területre, a mozgásra tettük a hangsúlyt, és olyan szép terü-

letekre vihettük el a táborozókat, ahova a távolság miatt gyalog már nem lehetett eljutni.

Családi életében is példamutató volt, mindig összhang és harmónia sugárzott házasságukból. Gyermeknevelésében is komolyan vették a bibliai alapelveket. Előttem van egy kép, ahogy a sok munkája között a táborban megállt elmagyarázni egyik kislányának egy fontos dolgot a jó magaviseletről.

Az utóbbi években egyre inkább vágyat érzett arra, hogy teljesen a lelkészi munkára szentelje életét. Szolnokra kerülve ezt kezdte el. Váratlanul, de mégis tartalmas életet hagyva maga mögött, 2017. január 13-án egy tragikus balesetben, 31 évesen távozott közülünk. Temetésére január 24-én került sor szülővárosában, a békés megyei Sarkadon. Fájdalommal, de a feltámadásba és Isten kegyelmébe vetett hittel búcsúzunk tőle.

F. Á.

Minárcsik Mihályné (1952–2016)

Szeretetteljesen emlékezve rá veszünk búcsút testvérünktől, Minárcsik Mihálynétól, Rózsikától, aki 2016. november 6-án elaludt.

Tiszapolgáron született, házasságkötése után Nyíregyházán élt. Két lánygyermek volt. 1986-ban kötött szövetséget az Úrral. Mintegy 20 éven át naponta megküzdve harcolt az autoimmun betegséggel, amit zúgolódás és panasz

nélkül, türelemmel viselt. Betegsége nem volt visszafordítható, mégis mindent megtett – vegán táplálkozást folytatott, egészségesen élt. Istenben bízott, Ő volt a reménye segítése, sziklavára.

Amíg tudott, eljárt a gyülekezetbe, betegsége előrehaladtával otthonában interneten hallgatta az igehirdetéseket, amelyeknek tartalmát szívesen megosztotta ismerőseivel, testvéreivel is telefonon. Szíves vendéglátó volt, többször meglátogattuk, bátorítottuk, együtt imádkoztunk. Gyülekeze-

ti válságunk idején is Isten és az igazság mellett foglalt állást.

Betegsége két hónapig kórházi kezelést igényelt, ez idő alatt hűsleges gondviselője lánya, Viki és férje, Csaba volt, mivel Erika lánya külföldön él.

Kedves és szerető lény emlékeinkben mindig megmarad, hiányoznak rendszeres telefonhívásai, beszámolóit.

Reménységünk és vigaszunk, hogy Isten országában Rózsikával is találkozhatunk.

Ujlaki Irén

AZ ELEKI ÉLETMÓDKÖZPONT 2016-BAN VÉGZETT MUNKÁJÁRÓL

„Megsebesítettet a bűneinkért,
megrontatott a mi vétkeinkért,
békességünknek büntetése raj-
ta van, és az ő sebeivel gyógyul-
tunk meg.” (Ésa 53,5)

Az eddigi évekhez hasonlóan ismét szeretnénk benneteket tájékoztatni az elmúlt évad eseményeiről. Elmondhatjuk, hogy a 2016-es évben is tapasztalhattuk Isten gondviselését, csodatévő hatalmát, emberi szívekben való munkálkodását, gazdag áldásait. Bízunk benne, hogy számotokra is bátorítást jelentenek majd tapasztalataink.

Programjainkról

Az elmúlt évben 13 betegturnust tartottunk, ezek mindegyike tíznapos program volt. 2015 végén határoztuk el, hogy az addigi hét napos turnusokról áttérünk a tíznaposakra.

Emellett tartottunk még egy konyhatechnikai képzést, egy súlykontrolltábort és egy Biblia-tábort is. A Biblia-tábor új program volt, amelynek célja az egészséges életmód és az evangélium még határozottabb összekapcsolása. A jövőben is szeretnénk ilyen jellegű turnusokat rendezni. A turnusokon összesen 126 vendég vett részt. Érdekességként megemlítjük, hogy a vendégek 80%-a

kívülálló volt. Angliából, Szerbiából és Romániából jöttek külföldi vendégek, összesen tizenkilencen. A betegségek között az eddigi évekhez hasonlóan a szív- és érrendszeri betegségek, illetve a mozgásszervi és emésztőrendszeri panaszok voltak a leggyakoribbak.

Tapasztalataink a turnusokon

A legtöbben még mindig a nálunk járt vendégek személyes beszámolóinak hatására kerestek fel bennünket. Többen vissza-visszajárnak, van, aki már hatodszor jött el hozzánk. Ezek a vendégeink egyrészt felismerték, hogy valóban ez az út segít nekik, semmi más; másrészt belátták, hogy megerősítésre szorulnak, s talán ezért is, egyre fogékonyabbak Isten ígéje iránt. Egyre többször előfordult, hogy házaspárok együtt látogattak

el hozzánk, így a közösen szerzett jó tapasztalatokkal hazatérve jobban tudják támogatni egymást. Rendszeresen jöttek vállalkozók, igazgatók, orvosok, tanárok, de egyszerű, kétkezi munkások is szép számban. Egy alkalommal pedig a Miniszterelnökség egyik magas beosztású munkatársa jött el feleségével.

Isten valóban csodatévő munkájának lehettünk szemtanúi. Jó néhány esetben tapasztalhattuk, hogy minden orvosi elképzelést felülmúló, rendkívül gyors gyógyulást ajándékozott, ezzel is megnyerve embereket az iránta való bizalomnak. Például kettes típusú cukorbetegség már egy hét alatt (gyógyszer és inzulin nélkül!) teljesen normális vércukorértékeket mérhettek. Egyik vendégünk, akit testvére küldött el a dohányzásról való leszokás céljából, „eljött, mert küldték”, de ő igazából nem akart semmit változtatni. Ennek ellenére egész turnus alatt nem gyújtott rá, végig nagyon hálás volt, szinte nehezebbre esett ha-

zamenni, majd otthonában nemcsak a dohányzásmentes életmódot folytatta, hanem minden területen bevezette az általunk javasolt változtatásokat.

Emberek gondolkodását fordította meg mennyei Atyánk rövid idő alatt. Előfordult például egykét vendégünknel, hogy az első két nap során haza akartak menni, a Szentlélek befolyásának hatására mégis maradtak, később hálással kifejezve, hogy „új életet kaptak”.

Viszont folyamatosan azt is tapasztaljuk, hogy sok az aratnivaló, de a munkás kevés. Nagy szükség volna segítőkre, főleg az utógondozás területén. Sokan vannak, akik hazatérve teljesen egyedül próbálnak tovább küzdeni, de ha-

marosan belefáradnak, alábbhagy a lelkesedésük, nem tudják meg egyedül értelmezni és alkalmazni a Biblia igazságait. Visszajönni nincs lehetőségük, mi sem tudunk a mindennapokban mellettük lenni. Ezért kérjük, ha valakit indít a Lélek, kapcsolódjon be ezen a téren, jelezzétek nekünk készségeket, mi pedig segítünk felvenni a kapcsolatot a hozzátok közel élő vendégeinkkel.

Egészségnapok, evangelizációk

2016-ban számos településen tartottunk egészségnapokat, alkalmanként 50–300 fő részvételével. Többen közülük a turnusainkra is jelentkeztek később. A következő helyekre jutottunk el: Fadd, Makó, Mátészalka, Gyula, Paks, Budapest (két alkalom), Szabadkígyós, Kunágota. Idén több egészségnapot tartottunk vajdasági magyaroknak is. Nagyon örömteli volt látni a szomszomságukat, befogadókészségüket, kitartó érdeklődésüket. A szerbiai helyszínek: Magyarkanizsa, Horgos, Zenta, Ada, Kispiac, Hajdújárás, Szabadka volt. Az egészségnapok eredményeként főzőköri soroza-

tok is elindultak a Vajdaságban (nyolc alkalommal Zentán és Magyarkanizsán). Ezeket rendszeresen 60–80 fő látogatta.

Munkatársainkról

Nagyon hálásak vagyunk mindazoknak, akik szabadságuk terhére vállaltak nálunk önkéntes szolgálatot. Örülünk annak, hogy az eddigi állandó munkatársaink mellett Kékesi Pálné testvérünk is hamarosan Elekre költözik, hogy munkájával központunkat támogassa. Szomorú hír, hogy egyik régi hűséges munkatársunk, Ruck György súlyos betegségben szenved. Kérjük, hogy emlékezzetek meg róla és családjáról imádságaitokban.

Egyéb események

Örülünk annak, hogy a Light Channel tévétársasággal szoros munkakapcsolat alakult ki, tavasszal ismét egy héten át felvételeket rögzítettek nálunk. (Ezek megtekinthetők: ltvhu.org/videogaleria/egeszseges-eletmod.html). Korábban már beszámoltunk az áprilisban szervezett orvoskonferenciánkról, amelyen főként a gyulai

kórház dolgozói vettek részt, közel negyven orvos és egészségügyi dolgozó. A májusban tartott portugáliai OCI-konferenciáról is olvashattatok egy cikket. Ezt követően egy képzést és turnust is tartottunk a skóciai Tree Angels farmon, ahol már többször jártunk korábban. A nyár végén Frank Fournier (OCI-alelnök), dr. Nick Dan és felesége (a Herghelia Intézet vezetői) tettek látogatást központunkban. Novemberben tartottunk egy áldásos hitmélyítő hetet is munkatársaink számára, amikor a Biblia alapvető tanításait tanulmányoztuk.

Fejlesztések és anyagi kérdések

Az idén kénytelenek voltunk megemelni a turnusok napidíját 10 000 Ft/nap/fő-re. Azonban még ez az összeg sem fedi teljesen az évközben felhalmozódó kiadásainkat. Nagy örömmel vesszünk minden anyagi támogatást vagy természetbeni felajánlást. Jó hír, hogy Tél utcai ingatlanunk felújítása már a befejezéséhez közeledik, nemsokára négy munkatársunk beköltözhethet majd az épületbe. Ezenkívül kisebb javításokat, átalakításokat végeztünk el még a főépületünkben.

Szeretnénk folytatni az eddig megkezdett munkát, hisszük, hogy a Jóisten ebben az évben is sok szép tapasztalatot tartogat számunkra.

Somogyi Lehel

Elérhetőségeink:

Mobil (flottás): 06-20/400-8646; vezetékes telefonon: 06-66/240-610
Postacím: 5742 Elek, Kossuth u. 54.; honlap: www.elekieletmodkozpont.hu

KÜRTSZÓ
A HETI KÖZVETLEN ÉS SZERKÖZMÉNY
AZ ÉLET MEGÉLÉSI ÉRTELMEIRŐL ÉS A HÍVŐK ÉLETÉRŐL

Elérhetőségeink:
www.kurtszo.hu; e-mail: kurtszo@kurtszo.hu

Az újság olvasható az interneten is:
<http://kurtszo.blogspot.hu>

Elérhetőségeink: www.kurtszo.hu; e-mail: kurtszo@kurtszo.hu. További számok igényelhetők az alábbi telefonszámon: 06-30/619-5901; illetve elektronikusan, a fenti e-mail címen. A kurtszo@kurtszo.hu címen várjuk a kérdéseket és a *Tapasztalatok* rovatba szánt leveleket is.

2017-ES NYÁRI TÁBORAINK

BIBLIA-ISMERETI TÁBOR 2017. június 25. – július 2.

Eleki Életmódközpont, Elek
(Békés megye, Kossuth u. 54.)
→ Táborvezető: *Somogyi Lehel*
→ Táborozási díj: felnőtteknek – 6 000 Ft/fő/éj;
gyermekeknek (7 év alatt) – 3 000 Ft/fő/éj

TOLERANCIATÁBOR 2017. június 25. – július 2.

Seregélyes-Elzamajor, Pelikán-ház Erdei Iskola
→ Táborvezető: *Aradiné Kadlicskó Edina*
→ Táborozási díj: 30 000 Ft/hét; a segítőknek
50% kedvezményt tudunk adni

REHABILITÁCIÓS TÁBOR Időpont: 2017. július 2–9.

Sima (a Zemplén-hegység déli része)
→ Táborvezető: *Vankó Zsuzsa, Nagy Sándor*
→ Táborozási díj: 4 800 Ft/fő/nap

FŐISKOLAI TÁBOR 2017. július 16–23.

Sima (a Zemplén-hegység déli része)
→ Táborvezető: *Nagy Sándor, Holló Péter*
→ Táborozási díj: 4 800 Ft/fő/nap

IFJÚSÁGI TÁBOR 2017. július 23–30.

Sima (a Zemplén-hegység déli része)
→ Táborvezető: *Fekete Dávid, Nagy Sándor*
→ Táborozási díj: 4 800 Ft/fő/nap

TOLERANCIATÁBOR 2017. július 30 – augusztus 6.

Seregélyes, Elzamajor; Pelikán-ház Erdei Iskola
→ Táborvezető: *Aradiné Kadlicskó Edina*
→ Táborozási díj: 30 000 Ft/hét; a segítőknek
50% kedvezményt tudunk adni

„ÚJ KEZDET” ÉLETMÓDTÁBOR 2017. július 30. – augusztus 6.

Fortuna Hotel, Zalakaros
(Zala megye, Gyógyfürdő tér 6.)
→ Táborvezető: *Somogyi Lehel, Tóth Gábor*
→ Táborozási díj: felnőtt – 5 800 Ft/fő/éj; 4–18 év
között – 5 300 Ft/fő/éj; 4 év alatt – 4 800 Ft/fő/éj

CSALÁDOS TÁBOR Lásd a 12. oldalon!

ZENEI ÉS BIBLIA-ISMERETI TÁBOR 2017. augusztus 11–20.

Orfű
→ Táborvezető: *Vígh Ágnes, Holló Péter, Reisinger János*
→ Táborozási díj: a zenei tábor résztvevőinek
– 3 900 Ft/fő/nap; a Biblia-ismereti tábor
résztvevőinek – 4 900 Ft/fő/nap

AZ OLTALOM ALAPÍTVÁNY, REISINGER JÁNOS 2017-ES TÁBORAI

Három erdélyi tábort és egy Baranya megyei, nagynyáradi tábort szervezünk az idei évben. Az utóbbi különlegessége, hogy szeretnénk az iszlámmal kapcsolatos elvi és történelmi ismereteket korrekt módon a résztvevők tudomására hozni. Ezért volt nagykövetet, egyetemi oktatókat is meghívunk előadóként.

HÁRMASPATAKI ÉPÍTŐ- ÉS BIBLIA-TÁBOR 2017. június 25. – július 2.

Az Élesd és Zilah közötti erdélyi Rézhegység egyik kivételesen szép helyén, a 700 méter magasságban fekvő Hármaspatakon rendezzük ezt a tábort. Elszállásolás kőházban és faházakban. 40–50 táborozóra számítunk. A részletes programot a jelentkezések beérkezése után a táborozóknak kipostázzuk.
→ Napi teljes költség szállással, háromszori étkezéssel: 3 000 Ft/fő. Jelentkezni *Szongoth József* zilahi szervezőnként lehet: keramstil@gmail.com. A jelentkezés határideje: 2017. május 31.

HÁRMASPATAKI LUTHER-TÁBOR A REFORMÁCIÓ 500. ÉVFORDULÓJÁRA 2017. július 16–23.

Végigkövetjük Luther életútját, előzetes olvasmányként szöveggyűjteményt küldünk ki a táborra jelentkezőknek. Különböző előadások hangzanak el a 95 tételről, a keresztény ember szabadságáról, az Ágostai hitvallásról, a Schmalkaldeni cikkekről. Itt is 40–50 résztvevőre számítunk.
→ A jelentkezési feltételek azonosak a fentiekkel

NAGYNYÁRADI „A BIBLIA ÉS A KORÁN” TÁBOR AZ ISZLÁM VALLÁS MEGISMERÉSÉRE 2017. július 23–30.

Az előadók között szerepel dr. Hóvári János volt jeruzsálemi és ankarai nagykövet, Fodor Pál egyetemi oktató, Reisinger János irodalomtörténész. 30–40 résztvevőre számítunk. A részvételi díj napi teljes ellátással 5 000 Ft/fő.
→ Jelentkezés az alábbi címen: oltalomtaborok@gmail.com

HÁRMASPATAKI LUTHER-TÁBOR 2017. augusztus 22–30.

→ Mindenben megegyezik a második hármaspataki táborral

<http://oltalomtaborok.blogspot.com>

Arany János: EX TENEBRIS

Keserűből jön az édes,
Édesből a keserű;
Rekkenő nap nyugta kétes,
Szebb, borúra várt derű.

Ma ködös szem, mord kedéllyel,
Holnap tisztább mindenik:
Meghozhatja – tán egy éjjel,
Hogy majd „új fény jelenik.”

Vagy, ha ez nem, a vakságnak
Kiürítem poharát,
S az „örök világosságnak”
Várom fénylő sugarát.

(1877. szept. 24.)